ANUL XIX. N.° 10-11 15 APRILIE - 15 MAI 1973

Carpații

Depósito legal: M. 8.137-1958.

Director Aron Cotrus † REVISTA DE CULTURA SI ACTIUNE ROMANEASCA IN EXIL Redactor: Traian Popescu

SOME SAD RECOLLECTIONS ON THE OCCASION

OF MARCH 27 th

THAT WONDERFUL DAY IN THE RECENT HISTORY OF BESSARABIA ABOUT WHAT HAPPENED TO MY HOMELAND SINCE IT FELL AGAIN UNDER RUSSIAN RULE

TODAY we Romanians of Bessarabia could be happy, but we are not. Today we should celebrate the 55 th anniversary of the Union of Bessarabia with Romania, our motherland, instead we mourn its loss once more to Russian greediness.

What happened to Bessarabia since it fell again under Russian rule is known broadly, I think, the world over, but it is not enough. More details about it are undoubtedly necessary, and that's what I intend to do today.

Here, to begin with, let us recall that the history of Bessarabia during the last 161 years has passed through the following phases:

1. *In 1812, Bessarabia was torn, by pure deception and without any right, from the body of the Principality of Moldavia, the easternmost part of today's Romania, and annexed to Russian Empire;*
2. *In 1856, the Paris Peace Conference returned almost all of southern Bessarabia to Moldavia;*
3. *In 1878, the Berlin Peace Conference handed back to Russia that southern part of Bessarabia, thus once again placing the entire province under Russian rule;*
4. *This situation lasted up to 1918, when, thanks to such events as the turn of the First World War, the Proclamation of President Wilson's Fourteen Points, the Russian Revolution of 1917, and so forth, the people of Bessarabia were able to part with Russia and unite with Romania. The avent subsequently was confirmed by the Paris Peace Conference of 1919-1920;*

(Folow page 2.)

BASARABIA PAMANT ROMANESC

de General PLATON CHIRNOAGA

CĂ Basarabia a fost întotdeauna pământ românesc nu este nici o îndoială. Românii încă din antichitate —prin strămoșii lor— și apoi mai târziu prin însăși existența lor milenară până'n malurile Nistrului, au fost stăpânitorii pământului cuprins între Prut și Nistru.

Istoria antică ne precizează două epoci de stăpânire a acestui teritoriu; aceia a regilor daci Burebista și Decebal; și aceștia au fost strămoșii noștri.

După ce Dacia a fost cucerită de legiunile împăratului Traian și a fost transformată în provincie romană la vest de Carpații Moldovei și de apele Oltului muntean, teritoriul din Dacia rămas în afara stăpânirii romane, a trăit multe secole fără nici o organizare statală și fără frontiere. Nici un popor nu s'a mai așezat aici temeinic și n'a mai organizat vre-un stat cu nume rămas în istorie. O să găsim doar o populație dacică peste care au trecut rând pe rând goți, huni, slavi, bulgari, pecenegi, cumani și unguri, adică acei barbari ai răsăritului, cari atrași de renumele strălucitei civilizații greco-romane, sperau să devină ei stăpânii bogățiilor produse de această civilizație. Cercetarile arheologice au constatat începuturi de organizări statale pe întreg spațiul Daciei lui Decebal încă din sec. al 9-lea; dar va trebui să așteptăm până către sfârșitul sec. al 14-lea ca să găsim în documentele vremii vorbindu-se despre Nistru ca frontieră de răsărit a Moldovei.

Prima recunoaștere formală din partea Rusiei a frontierei Nistrului o găsim exprimată clar în tratatul de alianță dintre Petru cel Mare, Tarul Rusiei, și Dimitrie Cantemir, principele Moldovei, încheiat la 3/13 Aprilie 1711 la Luck, oraș în Volhynia, unde este scris: "Frontierele Moldovei, după drepturile sale vechi, sunt formate de Nistru (Kamenetz, Bender cu teritoriul Bugeagului), Dună-

(Urmează pag. 3.)

5. In 1940, the Soviet Union, acting in consequence of the notorious Ribbentrop-Molotov agreement of 1939, once again seized the whole of Bessarabia from Romania;

6. The following year, however, the entire province was retaken by the Romanians;

7. Then in 1944, Bessarabia once more fell to Russia and since then has remained under Russian rule to this day. The event marked a grievious injustice done to the Romanian people as a whole and to the people of Bessarabia in particular.

In the following I want to expose briefly what happened to Bessarabia in 1940-41 and since 1944.

Here are the main misdeeds the Russians carried out in Bessarabia in 1940-41:

1. First of all, they cut from the northern and southern parts of the territory of Bessarabia, which covers 17,000 sq. mi., two strips of land totaling approximately 5000, sq. mi. and incorporated them into the Soviet Ukraine. At the same time they cut an area little more than 2000, sq. mi. from the territory of the Moldavian Autonomous Republic, which they had purposely founded in 1924 on the left bank of the Deniester river and which was 3200, sq. mi., and transferred it likewise to the Soviet Ukraine.

As for the remaining 12000 sq. mi. from Bessarabia and 1100, sq. mi. from the Moldavian Autonomous Republic, they put them together to form the so called since then Soviet Socialist Moldavian Republic, which is one of the fifteen republics that constitute the U. S. S. R. of today.

2. The famous Soviet arrests, made in the middle of the nigth, began as soon as the Russians established themselves in this unfortunate Romanian province, and with them also the barbarous executions, after a mock trial or even without any trial, of the thousands and thousands of innocent people who had the misfortune to fall under their domination:

3. At the same time began the no less famous deportations of equally innocent people to the labor camps, scattered by thousands over Russia's vast territory, which kept them busy until the last days of June 1941, when they were forced by the Romaian army to put an end to their grip on Bessarabia.

The census, made by the Romanian authorities after the departure of the Russians, revealed a loss in the population of the province of over 300,000 people.

There were many other Russian misdeeds which I shall pass over.

Here similarly are the main Russian misdeeds in Bessarabia since 1944:

1. As soon as the Russians were once more reinstalled in Bessarabia, arrests, executions, deportations and so on of innocent people reappeared with even more violence than before;

2. Besides that, all young men from 15 years up were immediately conscripted and, without any training, sent to the German front, where, even without arms in their hands ,they were brutally pushed to the front line and, with rare exceptions, were uselessly killed to the last man;

3. During the winter of 1944-1945 a terrible flu epidemic broke out in Bessarabia. Well, the Russians, instead of helping the unfortunate population, forced them to carry their sick people to the so called "Centers of Isolation", which not infrequently were installed even in forests, were they where held in incredible conditions of hygiene, and absolutely without any medical care, and naturally most of them died like flies;

4. When, the war was over, the Russians gathered together the remnants of young people of Bessarabia — this time males and females alike —, put them by force in freight cars and sent them under escort to Donbas and Krivoi Rog, where they were forced to work day and night in coal and iron mines. Whoever dared to disobey or tried to escape was shot to death on the spot. The living as well as the working conditions were so bad that nobody could stand more than three or four weeks. The occasions when someone of them was able to escape and to return to Bessarabia were exceptionally rare;

5. In 1945 and 1946 there was a drought in Bessarabia. The crops were lost and the famine was awful. In that terrible situation the Russian authorities helped everyone except the Romanians. The latter were deliberately left to die of starvation. There were even known instances of cannibalism;

6. The crops of years that followed were good and little by little the remmants of the Romanian population of Bessarabia began to recover. But this situation did nota last very long. In 1955 the already almost forgotten deportations started again under a new guise. In fact they were resumed under the name of so called "voluntary emigration". But it was voluntary only by name. In reality it was a forced deportation, because the lists of people who "wanted to emigrate" were prepared by the soviet administration in advence and in great secrecy, then at selected dates assembled together, each of them being allowed to take only a few personal belongings, and taken under heavy escorts to Central Asia "to develop virgin soils and to build socialism". The distance from Bessarabia to Central Asia is at least of 3000 miles. The living conditions in that area are frightful and very different from those of Bessarabia. Also most of those unfortunate "volunteers" died either before reaching "the promised land", or after they got there.

Naturally it is difficult to give in figures the loss of Romanian lives during those fateful years, but certainly it was very high. By some it was estimated at one half million.

During the same time the Russians began to pour into Bessarabia thousands and thousands of people of their own stock, whom they brought from all parts of their vast empire. The collectivisation of the farmlands, on the other hand, was very helpful to them on that occasion.

The situation of Bessarabia, I must emphasize, is not unique. A Russian refugee from Caucasus, Alexander Uralov, the author of a very interesting book published in West Germany under the title: "Genocide in the U.S.S.R.", who certainly knows them better than anybody else, is of the opinion that since the last war the Russians have adopted Hitler's racial theory, according to which there are superior and inferior races, valuable and valueless races, friendly and enemy races and so on, and put it into practice. I don't know if this opinion is to be accepted on its face value, nevertheless it is a fact, as reports the same

(Folow page 4.)

Bessarabian Castle Cetatea Albă.

BASARABIA PAMANT ROMANESC

rea, Valachia, Transilvania și Polonia, după delimitarea care a fost făcută". La acea dată Rusia era încă departe de Moldova. De abia la 1792 — după trei răsboaie cu turcii, a ajuns cu frontiera ei de sud-vest pe Nistru. De aici înainte una din preocupările dominante ale politicii externe ruse a fost să anexeze Moldova și Muntenia imperiului rusesc ale cărui tendințe expansioniste începuse să îngrijoreze cancelariile puterilor europene de atunci.

In 1806, sub pretextul înlocuirii de către Constantinopol a celor doi principi români (Constantin Ypsilante în Muntenia și Alex. Moruzi în Moldova), Rusia declară răsboiu Turciei la 27 Dec. 1806, și ocupă cele două principate române. Napoleon, imparatul Franței, considerând că Turcia este numai un imperiu în ruină, încheie cu Țarul Rusiei Alexandru o înțelegere prin tratatul de la Erfurth (27 Sept. 1808) prin care recunoaște Rusiei dreptul de a alipi Moldova și Muntenia, și a-și întinde frontierele în această parte până la Dunăre.

Cu toată această recunoaștere, sultanul Mahmud al 2-lea nu se lasă intimidat, și nu-și retrage forțele din principate, astfel că starea de răsboiu dureaza până'n anul 1812.

Sub presiunea pregătirilor de răsboiu ale lui Napoleon în contra Rusiei, Țarul Alexandru renunță la stăpânirea celor două principate, și se mulțumeste numai cu Basarabia. Și desigur că nici acest teritoriu nu l-ar fi obținut dacă n'ar fi fost o trădare din partea plenipotențiarilor turci la București (Galib-Efendi și Dimitrie Moruzi). Acești doi reprezentanți ai Sultanului primiseră — se pare — o comunicare directă de la Napoleon, prin care li se aducea la cunoștință ca a declarat răsboiu Rusiei, și-i invita să nu încheie pace. Fiind plătiți de ruși, au ținut secretă telegrama și au semnat pacea la 28 Mai 1812, cu renunțarea Turciei la teritoriul Basarabiei în favoarea Rusiei. Urmarea a fost că, după isbucnirea răsboiului franco-rus, cei doi plenipotențiari și-au pierdut capetele.

Argumentul cel mai de seamă cu care rușii și-au susținut apoi dreptul lor asupra Basarabiei, a fost că au luat această provincie de la Turci și nu de la români. Dar turcii nu aveau nici un drept să cedeze Rusiei un teritoriu care aparținea Moldovei. Frontiera Turciei se oprea la Dunăre, iar asupra Moldovei avea numai dreptul de suzeranitate. In plus, prin tratate mai vechi Turcia își luase angajamentul să apere frontierele Moldovei și deci nu putea să cedeze Rusiei o parte din teritoriul acestei țări.

O statistică făcută de ruși la 1817 — adică 5 ani după anexare — a dat următorul rezultat:

Români	419.220	(86.35 %)
Ruteni	30.000	(6.50 %)
Evrei...	19.130	(4.20 %)
Lipoveni	6.000	(1.20 %)
Greci	3.000	(0.70 %)
Armeni	2.650	(0.55 %)
Bulgari	1.205	(0.25 %)
Găgăuți	1.205	(0.25 %)

Se constată o majoritate zdrobitoare românească și nici un rus, nici un turc. Rutenii și lipovenii, cari fac împreună 7.70 % sunt numai slavi, dar nu ruși.

Prin urmare nici rușii nu aveau dreptul să anexeze Basarabia, și nici turcii nu aveau dreptul so cedeze. Nici din punct de vedere istoric și nici etnic,, rușii nu pot să susțină că această provincie era la 1812 pământ rusesc sau turcesc.

Chiar marele profet al comunismului — Karl Marx — protestează într'un articol destinat ziarului New York Tribune, în contra abuzului turcilor fața de țările române. El scrie: "Turcii, întocmai ca și altă dată rușii, au făcut o flagrantă violență drepturilor poporului moldo-valah. Ei nu aveau dreptul să predea principatele ocupației austriace, și nici să le declare provincii ruse". Apoi arată că raporturile dintre Turcia și cele două principate erau fixate prin tratatele din 1393 și 1460 (cu Muntenia) și 1513 (cu Moldova), prin cari se definește că: "Principatele formează două state suverane sub suzeranitatea Porții, căreia ele îi plătesc un tribut, dar cu condiția ca Turcia să le apere contra oricărui inamic din afară, și să nu intervină sub nici o formă în afacerile lor interne".

Al doilea profet comunist — Engels — a scris și el într'un articol: "Dacă șovinismul rusesc avea încă — nu vreau să spun justificări — dar scuze, nu mai este nici o chestiune pentru cuceririle lui Alexandru. Finlanda este fineză și suedeză, Basarabia este românească, Polonia este poloneză. Chestiunea nu mai este de a se reuni popoare împrăștiate și rude între ele, cari poartă numele de ruși; în acest caz este vorba de o cucerire brutală, neascunsă a unor teritorii străine; este vorba foarte simplu de un furt".

Mai târziu, după răsboiul din Crimeia din anii 1853-55 pe care rușii l-au pierdut la Sevastopol, congresul păcii de la Paris (1856) obligă Rusia să înapoieze Moldovei sudul Basarabiei, ca s'o îndepărteze de la gurile Dunării.

Apoi a venit răsboiul ruso-turc din anii 1877-88 la care România a participat ca aliată a Rusiei. In acest răsboiu principale Carol al României a comandat trupele ruso-române cari au încercuit la Plevna armata turcă comandată de celebrul general Osman Pașa, și a primit capitularea acestuia. Deși Rusia își luase angajamentul scris să respecte integritatea teritoriului României, totuși — după ce a terminat răsboiul prin înfrângerea turcilor — a cerut congresului de la Berlin să-i aprobe reanexarea Basarabiei de sud. Cu toată opunerea Angliei interesată să țină pe ruși cât mai departe de Dunare, cât și a delegației române (M. Cogălniceanu și I. Brătianu), congresul, la insistențele cancelarului german Bismarck, a cedat pretenției rusești.

In sfârșit, în timpul primului răsboiu mondial isbucnind în 1917 marea revoluție rusească, care a dărâmat imperiul țarilor și l-a înlocuit cu cel comunist, Basarabia — prin voința exprimată liber a populației ei — s'a declarat la 25 Ianuarie 1918 "Republică Moldovenească Liberă și Independentă", iar la 27 Martie 1918 Sfatul Țării a votat cu o majoritate zdrobitoare unirea cu regatul României. Au fost 86 de voturi pentru unire, 3 voturi contra, 36 abțineri, și 13 absenți.

Unirea a fost ratificată la Bucuresti de adunarea constituantă română la 20 Dec. 1919 ,iar la 28 Oct. 1920 Anglia, Franța, Italia și Japonia, întrunite în Conferința de la Paris după primul răsboiu mondial, au semnat tratatul referitor la Basarabia, prin care recunosc suveranitatea României asupra întregului teritoriu al Basarabiei. Statele-Unite s'au abținut, iar Rusia n'a recunoscut nici odată în mod formal valabilitatea acestui act.

Este drept că Moscova a aderat la două acte internaționale în cadrul Societății Națiunilor, cărora li s'a dat o foarte mare importanță și anume:

— Convenția referitoare la definiția teritoriului unui stat și a agresorului — la 3 Iulie 1933 — prin care se prevedea că teritoriul unui stat semnatar era acela care în momentul semnării se găsea sub autoritatea lui, și că invazia teritoriului unui stat semnatar constitue un act de agresiune.

Prin aderarea la aceste documente, prin cari răsboiul era pus afară din lege, Rusia se angaja să nu atace România și să respecte frontiera Nistrului; dar nu reprezenta o recunoaștere formală a drepturilor României asupra Basarabiei, ci numai o recunoaștere a unei stări existente între teritoriile Rusiei și României, vecine pe Nistru.

Au mai fost și alte acte cu caracter pacific semnate de Rusia. Astfel când în anul 1934 a fost primită — la cererea ei — ca membru în Societatea Națiunilor, a acceptat ipso facto și condiția articolului 10 din pactul acestei societăți, după care fiecare membru se angaja să respecte și sa asigure contra unei agresiuni din afară integritatea teritorială și independența membrilor societății.

Doi ani mai târziu — în 1936 — s'a încheiat între Rusia și România un pact de asistență mutuală, prin care se specifică că armatele sovietice nu vor putea pătrunde în teritoriul român, și nici trupele române în teritoriul rus la est de Nistru, de cât la cererea formală a părții contractante.

Prin urmare documente destule. Dar documentele nu înlocuesc tunurile, tancurile și avioanele de luptă. Pentru ca aceste documente să fi avut în ochii rușilor o oarecare valabilitate, și să-i oblige să le respecte, ar fi trebuit ca ele să fi fost întărite cu o puternică armată, ceia ce n'am avut. Oamenii noștri politici de după primul răsboiu mondial s'au îngrijit foarte mult de documente, dar n'au dat nici o atenție armatei. Rapoartele anuale ale șefului marelui stat major, sprijinite de miniștrii respectivi ai apărării naționale, erau mereu trecute la dosar și soluționarea lor amânată ca și cum n'ar fi prezentat nici o urgență; iar când s'a constatat că ar trebui să comandăm repede care de luptă pentru divizii blindate, 21 de regimente de artilerie grea (câte unul de fiecare divizie), un numar tot atât de mare de artilerie anticar și anti-aeriană, și o aviație de luptă de circa 300-400 de avioane (vânătoare și bombardament) era prea târziu. Astfel când la 26 Iunie 1940 Rusia a somat România printr'un ultimatum să-i cedeze Basarabia și Bucovina de nord, regele și guvernul s'au văzut obligați să se supună.

La acea dată alianțele pe cari își sprijinea România apărarea teritoriului ei erau sfărâmate. Franța era la pământ ocupată de trupele germane; Anglia era aruncată în insula ei total lipsită de ori ce armament; Polonia îm-

(Urmează pag. 4.)

BASARABIA

părțită între Germania și Rusia; iar Cehoslovacia era și ea transformată într'un "Protectorat" (pentru Boemia și Moravia) și o Slovacie independentă, dar total supusă Germaniei.

Ruperea celor două provincii din partea de est a României a fost semnalul pentru unguri și bulgari să revendice și ei Transilvania și Cadrilaterul dobrogean. Prin Diktatul de la Viena de la 30 August 1940 Germania și Italia au obligat România să cedeze Ungariei jumătatea de nord-vest a Transilvaniei, și să ajungă cu Bulgaria la un acord asupra Dobrogei de sud.

Cu aceste sfâșieri, tragedia României de atunci a ajuns la punctul ei culminant. A urmat o serie de frământări interne; abdicarea regelui Carol, guvernul Antonescu-mișcarea legionară și desfacerea brutală a acestei alianțe interne. Pe plan extern România a intrat în alianță cu Germania, și la 22 Iunie 1941 s'a declarat răsboiul contra Rusiei. Până la sfârșitul lunii Iulie întreg teritoriul Basarabiei și Bucovinei era eliberat și realipit României. Într'un răsboiu vijelios, cum n'a mai fost nici odată în istoria lumii, datorita acțiunilor duse cu carele de luptă, armatele române alături de cele germane au ajuns până pe Volga și'n Caucaz. De aici apoi, sub presiunea tot mai puternică a armatelor nesfârșite ruse, a urmat o retragere penibila în continui lupte grele. In anul 1944 frontul ajungând în Moldova, am pierdut din nou Basarabia, Bucovina de nord și ținutul Herței. Capitularea regelui Mihai în seara zilei de 23 August 1944 a pecetluit această pierdere.

Astfel Basarabia, teritoriu de margine de țară, vecin cu cel mai nesătul în jafuri dintre popoarele lumii a intrat iarăși pentru un timp nedeterminat sub stăpânirea Rusiei.

Intr'o lume împărțită în două uriașe grupuri de forțe, cari își acopăr pregătirile lor de răsboiu prin multiple conferințe și nesfârșite discuții, interesele noastre naționale, de o importanță capitală pentru noi, dispar în fața intereselor celor doi coloși de astăzi — Statele-Unite și Rusia sovietică — cari își dispută stăpânirea lumii. Noi nu putem totuși să ne resemnăm și să fim simpli spectatori, ci trebue să participăm alături de acele forțe cari luptă pentru asigurarea libertății popoarelor și eliberarea celor supusi regimului sclavagist comunist.

Când în lumea antică, în jurul Mării Mediterane, două puternice orașe — Roma și Cartagena — își disputau întâietatea, la Roma un om politic — Caton — care nu era un mare orator, dar dur, clar-văzător și foarte energic, îngrijorat de soarte Romei, ca să facă pe romani să nu uite amenințarea permanentă cartagineză, își termina discursurile, indiferent de subiect cu acest foarte insistent apel: "Delenda est Cartago". Până acum în occident, nu numai că nu există nici un Caton care să reamintească popoarelor libere teribilul pericol al comunismului, dar toți fac comerț cu ei și-l ajută să se întărească. Și totuși până la urmă nu va fi decât o singură soluție: distrugerea comunismului. Altfel toate popoarele vor fi aruncate sub un regim al sclaviei și al teroarei pentru o lungă și întunecată epocă.

10 Mai 1973.

GENERAL PLATON CHIRNOAGA

SOME SAD RECOLLECTIONS

Uralov, that during the last war the Germans —approximately 2,000,000— and the Kalmucks —200,000— of the Volga region, the Tartars of Crimea —1,100,000—, the Chechens, the Ingush, the Karachais and the Balkars from the Caucasus disappeard forever from the map of Russia. There also were, as it is known the world over, ceasless deportations since the end of the last war of Finns from Karelia (finally they disappeard altogether), of Lithuanians, Latvians and Estonians from the Baltic countries, and so forth. The name of this performance towards peoples which had the ill luck to fall, at one time or another, under Russian domination, is genocide. What is strange enough, is that the Russians practice it in the view of the entire world, without anyone noticing it. There are people who believe that the fate of those unfortunate nations is sealed. As for me, I do not think so. The situation is tragic, I concede, but it is not irreparable. History teaches us that in this world nothing is eternal. Even empires are not everlasting. History has witnessed innumerable collapses of them. My own generation has witnessed the collapse of the Empire of the Czars and some others no less resounding. So, let us hope that sooner or later the Soviet Empire also will collapse, when, we can be sure, all those countries, and also our Bessarabia and northern Bukovina, will be free once again and forever.

Dr. A. Crihan
former professor in Kishinev and Jassy

Jale basarabeana

Românie, Românie
Ce-ai lăsat Rușii să vie,
Să ne ducă'n pribegie?

Că vin nesfârșită brumă
Și norocul ni-l sugrumă,
Sugruma-l-ar foc și ciumă...

Stema scumpă de domnie
E și ea în pribegie.
Țara-i jale și urgie...

Lanțul gleznele ne strânge,
Plânge tot Românul, plânge,
Nistrul duce numai sânge...

Pârcălabii și hatmanii
Trec prin noapte umbre stranii
Că i-au turburat dușmanii...

Și în goana lor nebună
Se înalță'n scări și sună
Jale grea din corn de lună...

Scoală-ți Țară, voevozii,
Că păgânii-s mulți ca bozii
Și ne latră ca zăvozii...
Cheamă-ți codrule, voinicii,
Că ne'neacă veneticii,
Căpcăunii, bolșevicii...

Tu Hotin, străbun Hotin,
Ești azi singur și străin,
Și păgânii vin și vin...

Voi stejari de la Tigheci
Dați alarma pe poteci
Că ne prăpădim pe veci...

Nistrule, să te ridici,
Căpitan peste voinici,
Să-i strivim pe venetici...

Furtunos să ieși din maluri,
Peste șesuri, peste dealuri
Și să-i îngropăm sub valuri...

Să le dăm pământ sub glie
Tuturor ce-or să mai vie,
Românie, Românie...

de Vasile Posteuca

Infanteria Română desrobind Basarabia în Iunie 1941.

LA VOLONTÉ DE LA POPULATION BESSARABIENNE

par Prof. ALEX BOLDUR

LA population de la Bessarabie a-t-elle exprimé sa volonté au sujet de la séparation du pays de la Russie et de son retour à la Roumanie? Peut-on considérer la forme sous laquelle se manifesta cette volonté comme son expression juste? Autrement dit, la population bessarabienne a-t-elle, en effet, désiré d'abord une république indépendante et ensuite son retour à la Roumanie? Voilà la question que posent surtout ceux qui sont contre ce retour. Et bien entendu, ils y répondent par la négative.

Leurs arguments peuvent être ramenés à plusieurs groupes. Les uns se rapportent au congrès militaire moldave. On dit que ce congrès qui avait créé le plus haut organe du pays, ne fut qu'une institution bolcheviste. Pour le prouver, on cite les considérations suivantes: "Le congrès militaire moldave était d'orientation entièrement bolchéviste: la meilleure preuve en est dans le fait que le congrès décréta que tout représentant de la bourgeoisie serait exclu du Sfatul Tzarii futur" (1).

Et puis encore: "La plupart des membres étaient des soldats revenus du front, parmi les autres se trouvait un certain nombre de meneurs bolchévistes, tels Erchan et Incouletz, le futur président de la république moldave, tous deux alors membres du Soviet de Pétrograd" (2).

Le même congrès avait décide que: "la propriété foncière privée était abolie à jamais".

Si le congrès militaire avait un caractère bolcheviste, on avait droit de s'attendre à ce que le Conseil Régional, Sfatul Tzarii, créé par ce congrès, ressemblât à son créateur. En effet l'auteur que nous venons de citer dit: "Le Sfatul Tzarii n'a jamais été qu'un organisme bolcheviste, moyen de dictature pour une minorité malfaisante".

Que peut-on répondre à ces reproches? La meilleure manière de les repousser, c'est de leur opposer les accusations diamétralement contraires, des adversaires de gauche du retour de la Bessarabie à la Roumanie. Ainsi, dans une des premières notes, concernant la question bessarabienne, après les pourparlers avec la Roumanie, le ministre soviétique des Affaires étrangères, déclare: "Votre tentative de faire passer pour l'expression de la volonté des ouvriers et des paysans bessarabiens, le vote des propiétaires bessarabiens... est dénuée de toute force légale internationale" (3).

Dans un autre document officiel, la déclaration de la délégation soviétique, publiée à la conférence de Vienne, le 4 avril 1924 (4), on ne parle plus de propriétaires fonciers, mais de la bourgeoisie: Nous y lisons: "Le Sfatul Tbarii a le caractère d'un organe temporaire, composé, au hasard, de représentants des organisations différentes, pour la plupart, bourgeoises" (5).

Voilà donc deux accusations diamétralement opposées. D'après la première version, le mouvement national en Bessarabie aurait été organisé par les bolcheviks; d'après la seconde, il fut créé par la bourgeoisie. Cela suffit pour reconnaitre que les deux opinions sont également mal fondées.

En effet, c'est une troisième qui est juste: tout le mouvement national s'est produit au nom des intérêts de paysans. Les organes régionaux qui en sont issus ne furent que l'expression des idées paysannes, expression de l'esprit même du pays et aussi l'expression de certaines hésitations et certains penchants des paysans eu-mêmes.

Le congrès militaire moldave ne fut pas bolcheviste. En se prononçant contre la participation de la bourgeoisie à l'organe régional, il ne faisait que payer un tribut à la phraséologie bolcheviste. L'essence même de la doctrine communiste était loin de le séduire. On ne saurait trouver aucune autre décision du congrès militaire, qui portât l'empreinte du programme bolcheviste. Par contre, on y a des indices déterminés des tendances opposées. En même temps, que l'on déclare "indésirable toute coalition avec les capitalistes", on ajoute ensuite (§ IV), "à partir du moment de la constitution du Conseil du pays, tous les comités actuellement existants en Bessarabie recouvreront un caractere strictement professionnel".

Cette décision vise directement le Soviet des députés des ouvriers et des soldats. Pendant la révolution russe il y eut deux courants extrêmes envisageant chacun d'une autre manière la nature de ces soviets. Les milieux de droite et les modérés voulaient en faire des organes purement professionnels, sans aucun pouvoir politique. Au contraire, l'extrême gauche avait pour mot d'ordre: "Tout le pouvoir aux Soviets". Le congrès militaire moldave traduisait dans ces décisions précitées l'idéologie des milieux modérés et de droite. Quant à la réforme agraire et la négation de la propriété privée, elles étaient inspirées par le parti socialiste rvolutionnaire. En général, les paysans bessarabiens avaient subi au cours de la Révolution de nombreuses influences venant de la métropole.

Mais le seul programme qui pût contenter les paysans, était celui qui leur transmettait la terre et rendait à la Bessarabie l'autonomie et même l'indépendance complète vis-a-vis de la Russie. C'était ce programme qu'appliquaient les organes du pays. Au point de vue politique, leur majorité se composait surtout de nationalistes, autonomistes et au point de vue social de "petits bourgeois" que représentaient l'élément paysan. Toutes les allégations à leur caractere bolcheviste, ou à la prépondérance des propriétaires bessarabiens, ne sont qu'une légende commode à utiliser dans des buts politiques, et qui est exploitée sous l'une ou l'autre forme suivant les idées politiques de ceux qui s'en servent.

Jusqu'à présent nous n'avons parlé que de deux genres d'adversaires du droit de la Bessarabie à son indépendance vis-à-vis de la Russie: la droite monarchiste et la gauche soviétique.

Mais il y a encore le centre. C'est P.-N. Milloukov, partisan d'un régime républicain et démocratique en Russie. Il est plus prudent et n'a pas recours aux qualifications arbitraires. Sa critique s'inspire de principes de parlementarisme qu'il juge obligatoires. Dans son petit livre, consacré à la question de la Bessarabie, un chapitre spécial s'occupe de la "composition du Sfatul Tzarii" (6). Il dit notamment: "Dans l'organisation projetée du Sfatul Tzarii, la représentation de diverses nationalités de Bessarabie était tout à fait arbitrairement déterminée d'après les fausses données des statistiques". Et il observe ensuite que sur un ensemble de 120 délégués, il devait, en avoir 75 moldaves, tandis que suivant le recensement de 1897, la Bessarabie n'en comptait que 47 %.

Comme on se sert du régime électoral pour mettre en doute la valeur réelle du vote, il est indispensable de s'y arrêter.

Ainsi qu'il a été dit plus haut, on avait présumé au début (commencement d'octobre 1917) que l'organe en question se composerait de 100 membres dont 70 % de nationalité moldave. Ensuite, à la fin d'octobre, le congrès militaire décidait que le Sfatul Tzarii serait composé de 128 membres dont 84 moldaves (c'est-à-dire 70 %).

En réalité l'institution définitive de l'organe régional prévoit 150 membres. La répartition des sièges parmi les nationalités, les partis politiques et les groupements so-

(1) **Résumé des événements en Bessarabie, 1917-1918**, sans indiquer l'auteur, Paris, 1919, pp. 5-6.

(2) A. Kroupensky et A. Schmidt: "**Le Parlement de Bessarabie, 1917-1918**", Paris, 1919, p. 4.

(3) Kroupensky et Schmidt (ouvrage cité), p. 3.

(4) **Ukraine Soviétiste**, Berlin, 1922, pp. 49-106.

(5) Cit. d'après le livre de L.-N. Alexandri: "**La Bessarabie et la Question Bessarabienne**", Moscou, 1924, Append. p. 101 (en russe).

(6) Milloukov: **Tre Case for Bessarabia. A Collection of Documents on the Romanian Occupation**, London, 1919, pp. 33-34, le texte dit: "on the basis of false statistical data".

ciaux sous forme d'un tableau electoral, était faite par un bureau spécial créé pour l'organisation des élections au Sfatul Tzarii (1).

On avait indiqué à chaque organisation appelée à prendre part aux élections, le nombre exact de délégués et de quelle nationalité ils devaient être.

La majeure partie des délégués devait être nommée par le congrès militaire moldave (44 députés) et le soviet des délégues paysans moldaves (30). Le reste se répartissait comme suit:

1° Les anciennes institutions:

a) Zemstwo de province: 1 député (moldave).
b) Zemstwo de districts: 9 députés (7 moldaves, 2 ukrainiens).
c) La ville de Kichenev (municipalité): 3 députés (1 moldave, 1 juif et 1 russe).
d) Administration des chef-lieux des districts: 8 députés (5 moldaves, 1 ukrainien, 1 juif et 1 russe).

2° Les nouvelles institutions: Le Soviet des délégués d'ouvriers, de paysans et de soldats: 3 députés (1 moldave, 1 juif et 1 russe).

3° Les partis:

a) Socialistes révolutionnaires: 1 (russe).
b) Social-démocrates: 1 (juif).
c) Socialistes populistes: 1 (russe).
d) Parti moldave: 4 (moldaves).

4° Coopératives: 5 (4 moldaves et 1 gagaouse).
5° Organisations professionnelles:

a) Organisation des cheminots: 2 (1 moldave, 1 ukrainien).
b) Organisation des juristes: 2 (1 moldave, 1 russe).
c) Organisation des Postes et Télégraphes: 2 (1 moldave, 1 ukrainien).
d) Congrès des Congrès: 1 (moldave).
e) Association des Intellectuels: 1 (moldave).
f) Syndicat des instituteurs de Bessarabie: 1 (russe).
g) Syndicat des instituteurs moldaves: 1 (moldave).
h) Clergé: 1 (moldave).

6° Nationalités:

Ukrainiens	10
Juifs	10
Bulgares	2
Allemands	2
Gagaouses	1
Polonais	1
Arméniens	1
Grecs	1

7° La Ligue des femmes moldaves: 1 (moldave).

Au total, le chiffre global des députés (150), se répartit par nationalités de la manière suivante: 105 Moldaves, 15 Ukrainiens, 14 Juifs, 7 Russes, 2 Bulgares, 2 Allemands, 1 Polonais, 1 Arménien, 1 Grec, 2 Gagaouses.

Tel était le système adopté pour les élections. Ce n'est pas le système habituel selon lequel chaque citoyen est un atome politique et chaque circonscription territoriale, un lieu de vote. Le système électoral de Bessarabie appelé a faire connaître la volonté du pays, part d'une certaine déduction. Celle-ci suggère que dans un pays où la population est fractionnée en nationalités différentes, la prédominance doit appartenir à celle de ces nationalités qui représente 50 % ou plus, de l'ensemble de la population, c'est-à-dire, dans l'occurence, à la nationalité moldave. Là, où il y a compétition sociale, il faut créer un centre unique de pouvoir. Cette volonté centrale, cette force organisatrice pouvaient être et furent en effet l'oeuvre de la nationalité moldave (roumaine).

Peut-on appeler ce système démocratique? Sans aucun doute. Il n'y avait pas une nationalité tant soit peu importante qui n'eût son représentant. Certes, elles n'eurent pas toutes un nombre de délégués proportionnel au nombre respectif de leurs membres. On ne l'avait d'ailleurs pas cherché à obtenir coûte que coûte. Les dérogations au système usuel étaient commandées par le désir impérieux de trouver une unité de volonté, une unité de centre afin d'organiser la Bessarabie en un ensemble. Si en ce moment-là dans la passion de la lutte, on pouvait critiquer ce système au point de vue du parlementarisme idéal, l'expérience accumulée depuis cette époque aurait dû inspirer une autre attitude. L'expérience de la révolution russe aurait dû graver dans l'esprit des émigrés russes cette simple conviction que les vérités politiques sont relatives. Les institutions politiques sont créés en vue de conditions déterminées.

Comme le dit justement B.-N. Tchitcherine (2), "dans l'histoire et dans la politique tout phénomène doit être interprété en rapport avec les conditions de temps et de lieu qui en constituent l'ambiance et en déterminent l'existence. Détaché de son milieu, placé sous un éclairage qui lui est étranger, il perd sa véritable signification".

Les meilleures parmi les institutions politiques ne fonctionnent bien que lorsqu'elles sont appliquées dans des conditions adéquates.

La pluie est-elle un phénomène bienfaisant? On ne saurait y répondre par un simple oui, ni par un simple non. Parfois, elle est utile, parfois, nuisible, suivant les circonstances. Il en est de même du système électoral.

Essayer de créer un système électoral sur la base d'un suffrage direct, égal, secret avec la représentation proportionnelle, pendant la lutte farouche entre les forces sociales, au moment de la révolution, aurait été un non-sens, un acte politique parfaitement stérile.

Le règlement relatif aux élections à l'Assemblée Constituante de Russie demeurera à tout jamais un monument d'incompréhension totale des exigences du moment. Il n'en est rien résulté, qu'un gaspillage des forces et l'échec des éléments pondérés de la révolution.

On ne saurait prétendre que la leçon de l'expérience russe n'eût pas profité à M. Milioukov. Dans ses essais de tracer pour la Russie un programme républicain et démocratique il suggère un suffrage indirect (3). Pourquoi? Pour des motifs d'opportunité. Cependant, cette considération doit être admise de façon suivie et dans toute sa plénitude. Il y a des moments, historiques où non seulement une partie quelconque d'un système électoral loquiquement parfait ne convient plus, mais qu'il ne peut pas être appliqué dans son ensemble.

C'est précisément un de ces moments qui eut lieu dans l'existence de Bessarabie en 1917.

Le régime électoral institué en Bessarabie était non seulement admissible, mais encore le meilleur, étant donné les conditions. Les hommes politiques de Bessarabie peu versés a ce moment dans la science politique, écoutaient battre le coeur de leur patrie. Ils en sont venus d'instinct au régime qui réalisait l'unité de la Bessarabie et par là, ils l'ont non seulement sauvegardée du vandalisme de l'anarchie communiste, mais lui ont donné un nouveau régime agraire. Ils ont déblayé l'arène politique pour faire place à la majorité effective de la population, les paysans dont la Bessarabie compte 757 sur 1.000 habitants. Ils se sont opposés à ce que la volonté d'un pays agricole fût usurpée par les ouvriers de ville et autres salariés ou par les bas-fonds de la population citadine c'est-à-dire par 3 ou 4 % de toute la population. Grâce à eux c'est la campagne qui l'a emporté sur la ville. Et parce que la ville avait une physionomie russe, et que la campagne demeurait essentiellement roumaine, la Bessarabie est devenue d'abord indépendante et ensuite s'est réunie à la Roumanie, dont elle était séparée depuis plus de cent ans. Voilà en quoi consiste le véritable sens historique de tous les événements en Bessarabie.

Le régime électoral de Bessarabie se justifie également par comparaison avec d'autres systèmes électoraux pratiqués pendant la révolution russe. Ce régime est supérieur a celui dit des Soviets et au régime national des Ukrainiens. On n'ignore pas quel fut le rôle des Soviets pendant la révolution. Les élections se faisaient dans les fabriques et les usines d'une façon désordonnée, sans règles fixes (4). Néanmoins, le Soviet des délégués ouvriers de Pétrograd, constitué de cette manière, tenait entre ses mains tout le pays, promulguait des décrets, des règlements et des instructions et réorganisait la Russie à sa façon. Cependant le Soviet des délégués ouvriers qui affirmait le rôle prépondérant de la classe ouvrière dans un pays essentiellement agricole, n'est certes pas un organe démocratique. Aujourd'hui M. Milioukov se montre enclin à conserver des soviets modifiés et améliorés en excluant les communistes. Cette attitude de M. Milioukov témoigne l'influence directe du principe de relativisme politique.

Le régime électoral de Bessarabie est également supérieur au régime institué lors des élections à la Rada (Diète) ukrainienne. Voici ce que pense de ce régime, ainsi que de la portée de la Rada, un auteur ukrainien M. Al. Choulguine (1). "Le 8 avril eut lieu le Congrès National auquel toutes les sociétés patriotiques, toutes les coopératives et organisations professionnelles et de nombreuses municipalités prirent part. Les délégués de l'Ukraine se réunirent: ils étaient composés en majeure partie de représentants des provinces et surtout des paysans. Ce congrès a élu 100 membres, environ, à la Rada Centrale, et ceux-ci furent le noyau de ce parlement révolutionnaire qui a, en réalité, dirigé, pendant une année l'Ukraine. Plus tard, la Rada, s'accrut par l'entrée des délégués du Congrès des paysans, du Congrès des soldats, du Congrès des ouvriers". L'auteur indique ensuite, que lorsque le Gouvernement Provisoire à Pétrograd fut renversé, on admit à la Rada les représentants d'autres nationalités (Polonais, Juifs et Russes), au nombre d'une centaine. "La Rada devenait un vrai parlement provisoire du pays".

Il apparaît de ce qui vient d'être dit que le régime électoral ukrainien n'était pas créé du premier coup, mais qu'il s'était élaboré progressivement.

Au début, la Rada représentait exclusivement la nationalité ukrainienne. Ce n'est qu'après quelques mois de fonctionnement qu'on y admit la représentation d'autres nationalités. Ce qui n'empêche pas M. Choulguine de la considérer comme un véritable gouvernement du pays et de s'interdire la moindre critique à son sujet.

Par comparaison avec le régime électoral ukrainien, celui de la Bessarabie donne l'impression de plus de cohésion et d'organisation et se ressent d'un travail préparatoire réfléchi. En général, il ressemble davantage aux élections à un véritable parlement non révolutionnaire.

Tel est le témoignage des analogies révolutionnaires. Il faut encore tenir compte d'une autre circonstance. Que le système électoral de Bessarabie fût imparfait, soit! Mais il s'agissait alors de créer une nouvelle unité étatique, de séparer la Bessarabie de la Russie.

Ce processus de création révolutionnaire d'un nouvel Etat, n'est-il, comme l'affirme la science (2), qu'un processus de fait, non réglé par le droit, ou bien existe-t-il un code quelconque obligatoire pour la fondation des Etats? Si oui, en quoi consiste-t-il? Quelles sont les prescriptions de ce code que la Bessarabie, devenue indépendante, n'avait pas observées? Il est évident qu'un pareil code n'existe point.

L'origine des Etats repose sur l'auto-détermination des habitants. Rares sont les cas où cette auto-détermination s'opère selon un système électoral parfait et lui correspond. Et l'indépendance de la Bessarabie née en pleine lutte révolutionnaire ne pouvait pas, non plus, rentrer dans ces cadres.

A la lumière des considérations exposées ci-dessus, les autres arguments de caractère dogmatique peuvent être appréciés à leur juste valeur. On les trouve inopinément chez les représentants des Soviets peu enclins d'habitude à respecter le droit écrit.

Ainsi, dans la déclaration soviétique du congrès de Vienne nous lisons: "L'affirmation, que le Sfatul Tzarii ne pouvait et ne devait décider du sort politique de la Bessarabie, était faite premièrement par le congrès militaire moldave, deuxièmement par l'assemblée des paysans de Bessarabie et ensuite par le Sfatul Tzarii, lui-même" (3). En effet, on s'était d'abord proposé de convoquer une Assemblée Constituante de Bessarabie qui délibérerait sur toutes les questions importantes intéressant le pays. Une semblable restriction de ses pouvoirs fait honneur au congrès moldave et au Sfatul Tzarii. Mais ce dernier a encore plus de mérite de n'avoir pas tenu sa promesse et de n'avoir pas eu peur d'assumer la responsabilité pour les mesures urgentes. Si le Sfatul Tzarii avait attendu l'Assemblée Constituante, celle-ci aurait subi le même sort que le Gouvernement Provisoire et l'Assemblée Constituante russes à Pétrograd. Pendant que le Sfatul Tzarii aurait peiné pour l'élaboration d'une constituante bessarabienne les bolcheviks russes seraient venus, et c'en aurait été fait du Sfatul Tzarii et de la Constituante. C'est pourquoi aux représentants soviétiques, ces fils de la Révolution qui n'avaient obtenu leur mandat que parce que le Soviet des délégués ouvriers s'était en fait emparé du pouvoir, il faut répondre ceci: le Sfatul Tzarii a été obligé de renoncer aux réserves qu'il avait acceptées par suite de la nécessité révolutionnaire et du droit révolutionnaire! *Sapienti sat!*

La dernière critique visant le mode d'expression de la volonté de Bessarabie (4) se réfère à l'occupation du pays par les troupes roumaines, sur les conditions dans lesquelles eut lieu le scrutin. Les premiers détachements roumains firent leur apparition le 13 janvier 1918, les suivants le 19 janvier, le scrutin qui devait décider de l'indépendance de la Bessarabie eut lieu le 24 janvier. L'entrée des troupes roumaines en Bessarabie était une nécessité. C'tait d'une part une mesure de police, d'autre part elle sauvegardait l'ordre militaire à l'arrière. Cette explication de l'entrée de l'armée roumaine est acceptée par les adversaires mêmes de la réunion de la Bessarabie. Voici ce que dit littéralement le texte d'un des écrits anonymes publiés à Paris (5): "L'anarchie allait croissant dans des proportions formidables et l'introduction de l'armée roumaine en Bessarabie pour défendre l'arrière et sauver les services d'approvisionnement roumains *put paraître tout à fait naturelle*". Telle était la vérité qu'il était impossible de renier. Enfin, il est difficile d'admettre que les 100 députés d'un pays en révolution, sortis du sein de la révolution, eussent craint de défendre leurs opinions à la vue de l'armée dont naguère ils avaient fait partie.

Si les députés ont facilement rompu le lien fédératif avec la Russie, pour passer à l'indépendance, c'est que telle était la force des événements politiques à l'intérieur de la Bessarabie même.

Ils y furent amenés par la logique de l'histoire. Mais, comme autour de chaque événement important, surtout lorsqu'il a lieu pendant la révolution, naissent des légendes, de même la question de la réunion de la Bessarabie à la Roumanie a fait naître autour d'elle beaucoup de bruits fantastiques. Les passions politiques continuent leur oeuvre. La lutte avec le bolchevisme et l'établissement de l'ordre ont été confondus avec la pression qu'aurait été exercée sur les députés.

En résumé, le régime électoral adopté en Bessarabie dans les conditions du moment, était le meilleur instrument pour créer l'unité du pays et le meilleur moyen pour résoudre les questions pressantes.

L'indépendance de la Bessarabie fut l'expression directe de la volonté du pays et le résultat du mouvement national.

---

(1) Le Bureau était désigné par le Congrès Militaire dans sa séance du 8 novembre 1917.

(2) B.-N. Tchitcherine: **Cours de la science d'Etat**, Moscou, 1898, t. III, p. 4 (en russe).

(3) Dans la brochure: **Trois plateformes d'unions républicaines et démocrates** (1922-1924) (en russe), P.-N. Milioukov considère comme **discutable** la question du suffrage universal direct pour la Russie, les paysans préfèrent indirect (p. 29 30). En ce qui concerne le régime électoral, il fait una réserve d'ordre général, très significative: "On en arrive actuellement à l'opinion que les détails d'un système électoral ne sont pas une question de principe mais qu'ils sont déterminés par les circonstances de lieu et de temps" (p. 31). Nous sommes tout disposés à ces paroles et proposons d'appliquer au passé récent de la Bessarabie, ce qui devient évident pour la Russie future.

(4) Le Soviet de Pétrograd, lui-même a reconnu que sa structure n'était pas réussie et a chargé la commission de contrôle des mandats électoraux d'"écarter les réprésentations fortuites ou des groupements trop infimes". Voir Lvov-Rogatchevsky: **Matériaux de la Grande Révolution de 1917. Les Socialistes et le moment actuel**, Moscou, 1917, pp. 39-40 (en russe). Du reste, le Soviet des délégués ouvriers a donné pendant longtemps l'impression d'une assemblée mal organisée, d'une foule désordonnée admise dans une maison.

(1) Al. Choulguine: **Les problèmes de l'Ukraine**, Paris, 1919, pp. 34-36.

(2) "L'Etat, dit Jellinek, ne peut pas établir le droit qui régulariserait sa propre création, parce que pour que ce droit existe, il faut que l'Etat lui précède. La création de l'Etat ne peut sortir que de son propre vouloir. L'acte même de la création se trouve en dehors du domaine du droit". Georges Jellinek: **Le droit d'Etat contempo-**

(3) Voir Alexandri: **La Bessarable et la Question bessarabienne,**
rain. Doctrine générale de l'Etat, 2e édition allemande.
Moscou, 1924, supplements, p. 101. On trouve la même chose dans Rakowsky.

(4) Rakowsky: **La Roumanie et la Bessarable**, Moscou, 1925, p. 22.

(5) **Résumé des Evénements en Bessarabie, 1917-1918**, p. 4.

NOTA REDACTIEI.—Articolul de mai sus este reprodus din volumul publicat la Paris în 1927 de Prof. Alexandru Boldur, român basarabean specialist în problemele provinciei româneşti a Basarabiei, pe care le-a apărat cu sentimentul istoricului adevărat: **SINE IRA ET STUDIO**.

Harta Moldovei, întocmită de Dimitrie Cantemir, anexă la opera sa Descriptio Moldaviae — 1716.

HERR BREJNEV!

WO SIND DIE BESSARABIEN RUMANEN IN DER SOWJETUNION GEBLIEBEN?

N der Sowjetunion leben heute drei Kategorien von Rumänen,,

a) die Rumänen in Bessarabien und Bukowina,

b) die Rumänen in der Ukraine und auf der Krim und

c) die Rumänen, die als Nachkommen der Deportierten der zaristischen Behörden und der sowjetischen Regierung über das gesamte Gebiet der Sowjetunion verstreut sind — von der Ostsee bis nach Wladiwostok.

Wir müssen zunächst feststellen, dass mit der Bezeichnung "Moldauer" in den sowjetischen Statistiken nichts anderes als die Rumänen gemeint sind. Ebensogut könnte man die Deutschen nicht als Deutsche, sondern als Bayern bezeichnen, weil es eine Gruppe von Deutschen gibt, die sich Bajuwaren nennt. Dabei haben die Bayern wenigstens noch einen eigenen Dialekt — die Moldauer haben nicht einmal das, also gar nichts, was sie von den übrigen Rumänen unterscheidet.

Die sowjetischen Behörden arbeiten stets mit Begriffen, denen man verschiedene Bedeutungen unterschieben kann.

Num zeigen die neuen Statistiken, dass aufgrund der Volkszählung von 1970 in der gesamten Sowjetunion folgende Personen moldauisch-rumänischer Abstammung leben:

"Moldauer"	2 698 000
Rumänen	119 000
Insgesamt	2 817 000

Diese Personen verteilen sich auf folgende Gebiete:

Moldauische Sozialistische Sowjetrepublik	2 304 000	"Moldauer"
Ukrainische Sozialistische Sowjetrepublik	266 000	"Moldauer"
Russische Sozial. Föderative Sowjetrepublik	88 000	"Moldauer"
Gesamte Sowjetunion	119 000	Rumänen
Gesamte Sowjetunion	40 000	"Moldauer"
Zusammen	2 817 000	Personen

Diese Angaben können jedoch nicht vollständig sein, denn es muss in der Sowjetunion noch 800 000 bis 1 Million Rumänen geben, die von der sowjetischen Statistik nicht erfasst sind. Entweder sind nun die Statistiken falsch oder die Massnahmen der sowjetischen Behörden den Rumänen gegenüber waren so hart, dass diese Rumänen nicht mehr am Leben sind.

Vergleicht man den Stand zwischen 1959 und 1970, so ergibt sich folgendes Bild:

	1959	1970	Zuwachs
RSS Moldau ("Moldauer") ...	1 887 000	2 304 000	22,10 %
RSS Ukraine ("Moldauer").	242 000	266.000	10 %
Russische RSS ("Moldauer).	62.000	88 000	42 %
Ubrige Gebiete ("Moldauer")	23 000	40.000	74 %
Ubrige Gebiete (Rumänen) ..	106 000	119 000	12,20 %
	2 320 000	2 817 000	74 %

Demnach hätten sich die "Moldauer" in der RSS Moldau jährlich um 2 % vermehrt, in der Russischen RSS um 4 % und die Rumänen um 7 %. Die niedrigste Wachstumsrate weist die moldauische Bevölkerung in der Ukraine auf, die nur um 1 Prozent jährlich zunimmt.

Die für die "Moldauer" in der Ukraine angegebene Zahl von 266 000 kann nicht stimen, hier fehlen einige Hunderttausend Rumänen.

Folgendes ist festzustellen:

Nach der Besetzung Bessarabiens und Nordbukowinas im Jahre 1940 wurde von den Sowjets eine Neueinteilung vorgenommen. Die bis dahin zu Bessarabien gehörenden Kreise

Hotin mit einem rumänischen Bevölkerungsanteil von	172 513
Ismail mit einem rumänischen Bevölkerungsanteil von	55 362
Cahul mit einem rumänischen Bevölkerungsanteil von	110 415
Cetatea Alba mit einem rumänischen Bevölkerungsanteil von	60 343
Chilia mit einem rumänischen Bevölkerunsanteil von	25 524
	424 157

wurden der Ukraine angegliedert.

Die zur Bukowina gehörenden Kreise

Storojinet mit einem rumänischen Bevölkerungsanteil von	62 033
Radauti mit einem rumänischen Bevölkerungsanteil von	12 920
Cernauti	66 945
Sowie der Bezirk Herta aus dem Kreis Dorohoi mit einem rumänischen Bevölkerungsanteil von	24 996
	166 894

wurden ebenfalls der Ukraine angegliedert.

Das ergibt für 1940 insgesamt 591 041 Rumänen, ausserdem wohnten damals bereits vorher sehr viele Rumänen — genannt Moldauer— östlich des Dnjester, d. h. in der Ukraine, wie von den sowjetischen Statistiken laufend bestätigt wurde, deren Zahl mindestens 500 000 betragen haben muss. Diese Zahl ist anzunehmen, da nach den sowjetischen Statistiken ungefähr 300 000 Personen rumänischer (moldauischer) Abstammung in der Ukraine lebten. Selbst bei einer Zuwachsrate von nur 1,15 % ergibt sich für das Jahr 1940 die Zahl 500 000, sodass also 1941 in der Ukraine mindestens 1 000 000 Personen rumânischer (moldauischer) Abstammung gelebt haben müssen.

Sollite jetzt —nach 30 Jahren— die Zahl dieses Personenkreises nicht einmal gleichgeblieben und auf 266 000 zusammenschrumpft sein? Wenn das stimmt, dann bedeutet das, dass die Rumânen dort systematisch ausgerottet worden sind.

Nicht nur die Zahlen für die Rumânen in der Ukraine sind anzuzweifeln, sondern auch die in den anderen Teilen der Sowjetunion folgende Personen rumânischer Abstammung:

In dem der SSR Moldau angegliederten Teil Bessarabiens	1 370 000
In dem der Ukraine angegliederten Teil Bessarabiens	425 000
In dem der Ukraine angegliederten Teil Bukowinas	170 000
Bereits in der Ukraine ansâssig	500 000
Insgesamt	2 465 000

Die sowjetischen Statistiken geben jedoch für 1970 in der gesamten Sowjetunion nur 2 817 000 Personen moldauischer (rumânischer) Abstammung an. Demnach hätte es für den Zeitabschnitt von 30 Jahren nur einen Zuwachs von 320 000 Personen gegeben. Nach anderen sowjetischen Statistiken ist die moldauische (rumânische) Bevölkerung in der Sowjetunion jedoch in 10 Jahren, d. h. von 1959 bis 1970 von 2 320 000 auf 2 817 000 angewachsen, das sind rund 500 000 Personen oder jährlich 1,5 %.

Rechnet man zu den ursprünglichen 2 500 000 Personen vom Jahre 1941 nur 1,5 % jährlich hinzu, so ergibt sich für 30 Jahre ein Zuwachs von 50-60 % und es müsste sich also 1970 die Zahl der Personen rumânischer (moldauischer) Abstammung um 1 250 000 bis 1 500 000 erhöht haben.

1941	2 500 000
1971 (Zuwachs von 50-60 %)	1 250 000 - 1 500 000
insgesamt	3 750 000 - 4 000 000

Laut Statistik sind aber nur 2 817 000 vorhanden. Wo sind die fehlenden 833 000 bis 1 183 000 Personen geblieben?

Alexandru S. MORARU.

Dimitrie Cantemir

de Traian Popescu

STĂZI, la 300 de ani dela naşterea lui Dimitrie Cantemir, datorită răsturnărilor şi convulsiunilor prin care a trecut Europa Centro-Orientală în acest răstimp de trei secole, figura domnitorului moldovean capătă aspecte inedite, de mare vizionar şi patriot român.

Născut la Iaşi la 26 Octombrie 1673, era fiul mai mic aj clucerului Constantin Cantemir, om simplu dar cu răspundere şi tragere de inimă pentru poporul pe care era chemat să-l cârmuiască mai târziu.

El a căutat să dea o educaţie aleasă tânărului boernas, mai ales că acesta de timpuriu a arătat o deosebită inclinaţie către invatatură.

Ocupând tronul Moldovei la 1688, conform obligaţiilor de vasalitate incheiate de predecesorii săi cu Poarta Otomană, Domnul Constantin Cantemir trimite ca ostatec la Constantinopol pe tânărul prinţ Dimitrie, care obligat de imprejurări să rămână 22 de ani pe malurile Bosforului, işi desăvârşeşte cunostinţele de filozofie, islamism, astronomie, geografie, cartografie urmărind prelegerile celor mai mari maeştrii şi profesori de care dispunea Academia care funcţiona pe lângă Patriarhia Ortodoxă din Constantinopol.

Cunoştea perfect limbile: latină, română, greacă, turcă, persană, arabă, rusă şi primele lui opere făceau deja ocolul centrelor culturale europene ale timpului său.

Bine văzut in cercurile curţii imperiale a sultanului Ahmed al III-lea, in cercurile greceşti din Fanar şi in ambasadele europene la Constantinopol, pe care le frequenta, el a avut posibilitatea să pătrundă şi să se documenteze asupra perspectivelor politice ale epocei.

Traiul bun atrăsese corupţia demnitarilor şi instituţiilor turceşti şi bizantinizarea moravurilor, ceace prevestea debilitarea şi căderea puterii otomane.

Mintea luminată a principelui moldovean intuia incheerea ciclului de grandoare al Semilunei şi era frământat de primejdiile care pândeau Moldova şi celelalte principate româneşti, expuse poftelor de cucerire ale puterilor europene dornice să se substitue imperiului turcesc in descompunere.

Prin voinţa de fier şi dorinţa de cuceriri a lui Petru cel Mare, Rusia se ridica şi se intărea in coasta principatului Moldovei. Stratagema demagogică de a-şi asuma apărarea principatelor creştine asuprite de tutela Sublimei Porti, mărea şi mai mult primejdia pentru acestea, căci ea ascundea perfid planul de expansiune către Tarigrad şi instituirea unui mare imperiu ruso-bizantin sub sceptrul lui Petru cel Mare, care a ramas testamentar ţelul politicei ruseşti, inclusiv al Rusiei Sovietice, până in zilele noastre.

Dovadă, intenţia urmaşei lui ECATERINA A II-a, care voia să formeze un regat al Daciei pentru favoritul Potemkin.

Cucerirea Azovului de către Ruşi la 1696, deschidea perspective noi ambiţiilor lui Petru cel Mare. Marea Neagra inceta de a mai fi un lac turcesc şi pentru prima dată flota rusească -construită in grabă -işi făcea apariţia in apele ei.

Victoria dela Poltava asupra Regelui Carol al XII-lea al Suediei şi refugiul acestuia la Bender (Tighina), măreau şi mai mult furia Turcilor impotriva Ruşilor şi presiunea acestora asupra Porţii, astfel că au inceput să se pregătească de rasbol.

Considerând pe principele Dimitrie Cantemir, om de incredure şi duşman personal al lui Constantin Brâncoveanu, Domnul Munteniei, impotriva căruia intrigase pe lângă Poartă su scopul de a-i lua tronul -plata intrigilor acestuia impotriva familiei Cantemir, Poarta il trimite ca Domn al Moldovei la 1710, cu misiunea de a demasca dublul joc al lui Brâncoveanu şi de a-l prinde.

In scurtul timp al domniei -8 luni -Dimitrie Cantemir şi-a dat seama de realitatea locală, că boierimea şi poporul, incurajaţi de promisiunile ruseşti de a-i ocroti impotriva necredincioşilor şi secătuiţi de lăcomia turcească şi a domnitorilor pe care-i schimbau continuu pe tronul Moldovei, se pregăteau să primescă cu braţele deschise armatele Tarului Petru.

Cunoscător, in acelaş timp, al procesului de descompunere al Imperiului Otoman şi increzător in puterea crescândă a Rusiei, Cantemir a considerat că cel mai bun prilej pentru eliberarea Moldovei de suzeranitatea turcă era răsboiul declarat de Turci, Rusiei, la 10 Noembrie 1710 sub pretextul că trupele ruseşti au invadat Moldova pentru a captura armata suedeză refugiată la Bender (Xenopol), dar care in realitate trebuia să impiedece mărirea breşei ruseşti in Marea Neagră, prin ocuparea Moldovei şi a cetăţilor ei la mare şi pe Dunare.

El inchele in mare secret un pact de alianţă cu Rusia la Lutsk, asigurând independenţa şi teritoriul Moldovei de imixtiunile ruseşti, retrocedarea teritoriilor şi cetăţilor din sudul Moldovei (Basarabia) ocupate de Turci, tronul hereditar pentru descendenţii lui, adăpost in Rusia şi despăgubire in caz de eşec şi declară răsbol Turciei alături de Ruşi.

Soarta armelor le-a fost potrivnică la Stănileşti pe Prut, de unde cu greu au scăpat amândoi, de a nu cădea in mâinile Turcilor.

Prin pacea incheiată la Huşi, la 22 Iulie 1711, Ruşii pierd Azovul şi pentru mulţi ani ieşirea la Marea Neagra, iar pentru Dimitrie Cantemir incepe amărăciunea exilului in Rusia.

Deşi era copleşit de atenţiile Tarului, care-l preţuia calitaţile de cărturar şi om de ştiinţă, si-l făcuse intim colaborator, Dimitrie Cantemir a avut prilejul să-şi dee seama repede de fanfaronada rusească cu privire la ocrotirea ortodocşilor asupriţi de Semilauna şi de adevaratele planuri expansioniste ale politicei rusesti, mult mai primejdioasă decât neplăcuta suzeranitate turcească, care cu bani şi cadouri putea fi făcută tolerabilă.

In cei 12 ani de exil in Rusia a fost tot timpul obsedat de soarta Moldovei şi a celorlalte principate româneşti, străduindu-se continuu să determine o nouă acţiune militară care să poată aduce eliberarea Moldovei lui.

Neisbutind pe calea armelor, a incercat-o pe calea scri-

(Urmează pag. 17.)

ISRAEL ATACA
¡JUSTICIA PARA LOS ARABES!

L origen de la idea sionista de Herzel es el asunto Dreyfuss.

En esta época Herzel era el corresponsal en París del periódico "NEUE FREIE PRESSE", el más importante periódico de Viena, capital del imperio AUSTRO-HUNGARO.

El clima político creado por este proceso, la violencia de los ataques contra los judíos, le convencieron de que la asimilación del "pueblo elegido" de Javeh era imposible, lo que determinó el principio básico de su libro "DIE JUDEN SOLLEN JUDEN SEIN" ("Los judíos deben ser judíos").

Aunque Theodor Herzel no hubiera lanzado esta consigna, los judíos siempre han sido judíos, aun cuando por oportunismo hayan cambiado la religión.

Durante siglos, el saludo judío del año nuevo ha sido el ritual: "Y el año que viene, en Jerusalem".

Theodor Herzel publicó una novela también, "ALT NEULAND" ("País antiguo, país nuevo"), traducido al rumano en 1904 y que sirvió como base para las primeras formaciones sionistas entre los alumnos del Bachillerato de los liceos rumanos.

Sobre el espíritu del Estado de Israel, François Quilici, en el capítulo "La leçon d'algebre au Kiboutz", nos da una explicación que tenemos de subrayar, pues ella nos permite comprender toda la agresividad política de este estado, permanentemente provocador:

"No es el fanatismo de los tufos, que da a este país un aspecto implacable, sino el de los Kibboutzim".

"El prohíbe a los pastores sirios abrevar sus rebaños en las aguas del Lago Tiberiada, a pesar de que la frontera, que separa los dos Estados, pasa sólo a 10 metros del borde del lago."

"Todos los israelíes están convencidos que sólo una severidad implacable y la ley del talión puedan frenar a los árabes."

"No intenten objetar o abogar para una conciliación."

"Sin duda, no es Israel el que amenaza a los países árabes, sino, al contrario, son estos Estados los que no aceptarán otro compromiso que el suicidio del Estado de Israel. Podría dudarlo alguien. El sitio que Israel debe soportar, le irrita aún más porque conoce a sus adversarios." ("Le Petrole et la Haine", página 180.)

Un partido "HERUT", que significa libertad, ha obtenido en las últimas elecciones el 9 por 100 de los votos. Su Lieder Beiguin, antiguo jefe del IRGUN —la temible organización de lucha contra los ingleses es el único tribuno en el Parlamento israelí. Su programa es la reconstrucción del Reino de David, lo que significa anexionar: Líbano, Siria, parte del Irak y todo lo demás hasta Suez.

El programa de Herut, presentado en 1957, es en camino de realización en 1973.

Las centinelas de Israel vigilan hoy el Canal de Suez. Su aviación se adelanta 180 en el Líbano y martilla Siria.

El Estado de Israel se está reconstruyendo sobre los preceptos talmúdicos.

Para conocer el origen de los hoy llamados "Palestinos", reproducimos del libro de François Quilici, cual no esconde su admiración para "el valiente y cruel Israel".

"Después del asesinato del Conde Bernadette por elementos del Irgun, a pesar que este sueco, como todos los suecos, favorecía a los judíos", ha sido designado como mediador de las Naciones Unidas el doctor Ralph Bunche, eminente hombre de ciencias, a quien, para su acción pacificadora, se le ha otorgado el premio Nobel para la paz." (Capítulo "La déraisson occidentale".)

¿Cuál ha sido la acción pacificadora del doctor Ralph Bunche?

Según la resolución de la Sociedad de las Naciones Unidas, los árabes y los judíos, al entrar en vigor el cese de las hostilidades, debían, cada una de las fuerzas beligerantes, quedar en el sitio geográfico adonde se encontraban en aquel momento.

Esta "mágica" solución ha tenido sobre el terreno consecuencias locas. Unos 150.000 árabes han quedado con sus casas dentro de las fronteras de un país y con sus tierras de cultivo dentro de las fronteras de otro país. Del umbral de sus casas, los árabes miraban a los judíos cómo le cosechaban sus olivos.

De esta forma los pueblos árabes han sido privados de sus fuentes de agua y de sus tierras. Es indiscutible que la solución del doctor Ralph Bunche era totalmente favorable a los judíos, así que no parece absurda la sospecha que para este arreglo precisamente se le ha otorgado el premio Nobel para la Paz.

François Quilici, en su libro, dice: "Al mismo tiempo la resolución de la O. N. U. hacía a los árabes la solemne promesa que sus bienes y sus tierras les serán devueltas".

Eran unos 900.000 refugiados, los cuales se habían marchado abandonando todo, debido a un pánico contagioso organizado por un remarcable concurso de complicidades. Los judíos han pasado por las armas la población musulmana de Deir-Yassin. Era la venganza de los macabeos. Los árabes se han quedado aterrorizados. Hoy día todavía reprochan a los ingleses la impasibilidad de entonces y los acusan de haber ayudado para que el sitio se quede vacío.

Por su parte, el gran Mufti de Jerusalem les aconsejaba el éxodo, sin tener en cuenta el equilibrio de fuerzas —de la fuerza moral—, imaginándose posible el regreso en masa. ("Le Pétrole et la haine", página 159.)

Esta masa de palestinos expulsados de sus propiedades campesinas de casi más de un cuarto de siglo están esperando todavía hoy que les haga justicia.

Inútiles han sido todas las resoluciones de la O. N. U. contra Israel. Este Estado ni les hace caso, y, al contrario, sigue imperturbable realizando el programa expansionista confesado por Beiguin y puesto en marcha con hipocresía por la señora Golda Meir .

Cuando ella pide créditos al presidente Nixon para lograr una superioridad absoluta sobre todos sus vecinos árabes, no lo hace para asegurar la tranquilidad del país, sino para poder atacar por sorpresa a sus vecinos, cuya falta de unidad y preparación bélica quiere aprovechar.

Los judíos, evidentemente, conocen el arte de la

(Sigue en la pág. 13.)

Conferinta dela Helsinki si comunismul

de Faust Bradescu

ELEBRA Conferință dela Helsinăi, contra cărela s'au ridicat cu vigoare grupurile exilaților din țările de Răsărit, a fost provocată, impusă și organizată de URSS.

Nimeni nu se îndoiește de intențiile ascunse ce-au determinat Sovietele să insiste pe lângă Guvernele occidentale ca această Conferință să se realizeze CU ORICE PRET. In gândirea lor monolitică și exclusivistă, Sovietele și-au formulat anumite probleme, le-au analizat în perspectiva intereselor lor și le-au rezolvat deja, conform excelentelor principii dictatoriale ce le încununează sistemul. Nici nu le-a trecut prin cap că la Helsinki occidentalii vor voi să-și spună măcar cuvântul și'n plus, poate, vor avea și ei câteva propuneri de făcut. Judecata sovietică era simplă și concludentă: Dece oare s'ar mai fi venit cu ceva nou, când totul fusese deja pus la punct de URSS? O simplă trecere în revistă a problemelor era de-ajuns, urmată de semnatura solemnă a tuturor, pentru a pecetlui, în acelaș timp, înțelegerea între Occidentali și Blocul Comunist și definitiva stabilire a frontierelor alese de URSS. Așa e comunismul: just, binevoitor și expeditiv.

S'a întâmplat însă că printre acești occidentali s'au găsit câțiva *"mizerabili"*, incapabili de a aprecia la justa ei valoare, munca desfășurată de sovietici. Nerecunoscători, s'au repezit să purice problemele în *"discuție"* și'n plus, să propună soliții și sugestii, netrecute în prealabil prin forul marelui Consiliu al Guvernului moscovit. Lucru inadmisibil și periculos, dat fiind discuția publică a acestor probleme.

Panica s'a întins la toată aria comunistă a Europei Orientale. Problemele în analiză nu mai atingeau puncte de detaliu, asupra cărora se căzuse de acord pentru a se ceda câteva mici satisfacții și occidentalilor. Spre surprinderea sovieticilor, punctele atinse puneau în grea cumpănă însăși principiile de bază ale sistemului comunist, și'n pericol de **răsturnare chiar securitatea internă a dictaturilor** răsăritene.

Din cauza rigidității de concepție și-a intransigenței în relațiile cu ceilalți, Blocul Comunist s'a găsit —și se găsește încă— într'o poziție extrem de precară, falsă în raport cu scopul Conferinței dela Helsinki și semnificativă din punct de vedere al mentalității ce domnește în rândurile celor din Est. Desvelește întreaga tiranie a sistemului, pe care toți Sovieticii se căsnesc s'o nege sau s'o prezinte ca o minciună a Occidentalilor.

Totul depinde acuma de forța combativă și de insistența reprezentanților occidentali pentruca poziția sovietica să se degradeze și mai mult, iar Conferința dela Helsinki să devină, dintr'o întreprindere pro-comunistă, o tribună de biciuire a unui sistem ce dezonorează, insultă și instalează, pe oriunde se impune, sclavia cea mai cruntă. Astfel de ocazii nu sunt frecvente, când comunismul poate fi lovit cu propriile lui arme și'ntr'un conclav internațional impus de el.

Dar care sunt elementele care au provocat o astfel de întorsătură? Extrem de simple, ca grăunțele de nisip capabil să distrugă angrenajele unei mașini uriașe. La *"Conferința europeană de securitate și cooperație"* au fost puse în discuție doua probleme, normale și logice, într'o adunare de acest gen:

— libertatea informației
— circulația oamenilor și a ideilor.

Dacă e vorba de securitate și cooperație între State ce veșnic se vor găsi unele în fața altora, nimic mai sigur pentru a fortifica apropierile decât *o libertate complectă de discuție între popoarele interesate*. Precizăm: între popoare, luate în înțelesul de *"oameni liberi"* și de *"opinie publică"*, iar nu între *"oameni de guvern"* ca reprezentanți oficiali ai națiunilor respective.

Cooperația între State, dela guvern la guvern, are ceva rigid, studiat, trecut prin ciurul Comisiilor ministeriale. Pe când, cooperația directă, printr'un schimb de idei scrise sau expuse, informații directe, între oameni nestânjeniți, are ceva spontan și comunicativ. O cooperație de acest fel, prin desvoltarea relațiilor prietenești, va duce în mod categoric la o apropiere pe bază de stimă, și prin ea la schematizarea unei securități politice. Popoarele care se cunosc încep să se aprecieze. In acest caz, semnătura unui tratat n'ar mai fi decât recunoasterea oficială a unei stări de fapt. Aceasta-i tema majoră a Occidentalilor.

Or, Blocul comunist nu poate admite, și nici măcar înțelege, stabilirea cooperației și a securității pe astfel de baze. Schimburile umane ,ale ideilor și informațiilor, într'o atmosferă de libertate totală, nu pot fi admise. Ar însemna minarea întregului sistem comunist, întemeiat pe controlul integral al spiritului. Dominarea omului și-a mijloacelor de comunicare, eliminarea punctelor de comparație ideologică, doctrinară sau cel puțin de existență socială, constitue singura posibilitate de supraviețuire a acestor regimuri impuse prin forță.

Desbaterile care au avut loc la Helsinki cu privire la cooperația culturală (una dintre problemele cele mai simple și agreabile pentru occidentali) au demonstrat lumii întregi, slăbiciunile structurale ce domină societatea comunistă. Toate țările din aria marxistă s'au arătat extrem de reticente și nemulțumite față de o astfel de libertate în domeniul culturei, combătând-o ca pe o ideie extravagantă și periculoasă. S'au declarat contra libertății de informație, ajungând la un adevărat asalt sistematic contra cererii unanime a occidentalilor de a se admite o totală și cinstită libertate a presei. Atitudine logică din partea occidentalilor într'o conferință internațională ce vrea să stabilească linii de conduită și înțelegere între State.

Toate țările din Răsăritul comunizat s'au opus cu îndârjire, exprimându-se prin reprezentantul Poloniei, cam în felul următor: Fiecare Stat trebuie să fie responsabil de informațiile difuzate pe teritoriul său. Si mai ales Statele occidentale, deoarece... "nu este admisibil ca jurnalele capitaliste să fie lăsate să atace continuu ideologia comunistă".

In alți termeni: libertatea presei nu este admisibilă, deoarece Statul are o responsabilitate politică și trebuie să știe cum și ce fel de informații au fost difuzate pe teritoriul lui. Această primă parte s'ar aplica în mod categoric în țările din Blocul comunist. Cât pentru țările occidentale, ele pot sa aplice sau nu acest principiu, dar cu condiția să interzică presei de a combate ideologia comunistă.

Dialectica întrebuințată de reprezentantul polonez e trasă de par, dar cel puțin demonstrează impasul în care se găsesc aceste țări ale teroarei, în fața unei probleme de importanță capitală într'o conferință a Securității europene. Ce fel de securitate s'ar putea garanta dacă divergențele sunt așa de mari încât libertatea cea mai elementară are două măsuri diferite?

Dacă s'ar admite punctul de vedere comunist, ar însemna că în țările de dincolo de Cortină, să continue starea existentă a lipsei totale de libertate, pe când în țările occidentale, guvernele ar trebui să stabilească o *cenzură oficială specială*, care să nu se ocupe decât de a împiedeca orice aluzie neplăcută la adresa regimurilor de coșmar comuniste. Bine'nțeles, acest serviciu de cenzură n'ar avea dece interveni în presa comunistă locală sau internațională, dat fiind că această presă n'o să vorbească rău de ea însăși.

Inconștiență, megalomanie, desconsiderație pentru ceilalți?...

Felul comunist de a interpreta problema libertății de informație, de circulație a ideilor, etc., pare într'adevar ieșit dintr'o minte bolnavă, în care ideile fixe au năpădit complect capacitatea de raționare. Complexul absurdului a devenit regula de conduită. Cer, din partea celorlalți, aplicarea unor norme pe care ei nu le acceptă și nici măcar nu le aplică pe teritoriul lor. Dar vor să fie admise pe teritoriul altora...

Aici se revelează slăbiciunea lor. Aici trebuesc atacați și puși în situația de a se pronunța asupra intențiilor lor față de lumea pe care vor s'o convingă să semneze un pact de securitate europeană. Fără stabilirea unei libertăți complecte în domeniul cooperației culturale (idei, presă, literatură, etc.) întru cât ar mai fi nevoie de un pact de acest gen? Securitatea înțelege cooperație între părți, iar cooperația prevede libertatea de a comunica liber. Fără reciprocitate în acest domeniu, niciun pact de securitate nu poate lua formă concretă.

Când URSS a propus (ar trebui să spunem, impus) această Conferință guvernul sovietic nu s'a gândit că toată slăbiciunea sistemului comunist rezidă în incapacitatea de a accepta principiul libertății de gândire, de expresie și de comunicare. Acuma Blocul comunist se găsește strâns în chinga unei dileme în fata careia nu mai poate tergiversa: *acceptarea principiului libertății or renunțarea la pactul de securitate*.

Sperăm că reprezentanții Occidentului să înțeleagă avantajul pe care-l au și sa nu cedeze sub niciun motiv. A sosit poate momentul reabilitării occidentale.

Moaca Calugareasca

de Ioan I. MIREA

AM aflat pentru primadată de moaca călugarească în adolescență, pe când asistam tăcut la un duel de păreri theologice și literare, sub un nuc sau poate sub un castan, nu-mi mai aduc aminte. Stiu că eram sub umbră de ramuri întinse către fața bisericii Icoanei, cam în dreptul coifului de piatră așzat pe mormântul generalului Odobescu. O moșteancă pioasă, prioteasa puțin pomenitului preot și cărturar Manea Popescu, adusese la masă cinci farfurioare cu dulceață galbenă ca nuferii. Am gustat-o gândind la metaforele lui Ionel Teodoreanu. Si, dintr'una intr'alta, se aruncă vorba, fie de Sandu Tudor, ori de George Racoveanu sau vlădica Tit Simedrea, despre moaca călugarească dela ușile chiliilor, mânuită cu agerime de schivnici. După ani, am văzut moaca călugărească roasă de cari, intr'un muzeu de mânăstire; Galbioară, din lemn tare și aspru, cu noduri, mi s a părut fără stralucirea aurei mucenicilor. Stiam până atunci, din scripturile sfinte, de toiagul apostolic. De el se sprijinea mâna neputincioasă a călătorilor evanghelici, care osteneau drumurile ducând prin lume pumnul gol de bucurii, descărcându-l numai de dureri sau de binecuvântări. Mâna lor înălțată, revărsa căușele pline de har și inchinare. Atât puteau purta Sanctitățile lor Pribegii desculți, sprijinindu-se în toiag: trupul trudit și pălmile umplute cu apele botezului și averile mângâerii. Si mai zăcea în neputința acestor pălmi, bogăția urmelor unor cicatrici prin care străbătuse piroane. Mai știam că toiagul cu nodurile inocenții s'a poleit ajungând cârje episcopală. Adică schiptrul înțelepciunii creștine.

Pe la noi, nedespărțit de el, de baltag, erau ceobanii și, ei, îl mai găureau ca să-l umple cu răsuflare de caval. Cu timpul am mai băgat de seamă că unele minți subțiri refuză cântecul fluerului. Le miroase urât urda. Din zer și din "flueraș de fag", nu se poate urzi o cultură, zic ei, și resping temeiurile cântecului cu "frunza verde". Insă ei, păcurarii, au zgăriat cu cavalul plaiurile și fără să le pese de nimeni, acolo unde au înfipt baltagul, au pus borne la hotarele unei filozofii (Blaga). Atât cât ține spațiul nostru. Pentrucă ființa românească se întregește și face unitate (Decebal, Mihai Viteazul, 1918) cu **LOCUL** și **ORIGINEA** cu "cel moldovean, cu cel ungurean și cu cel vrâncean". M'a uimit totdeauna balada pe întinderea ei cât **TARA** și mi-am dat seama că, mai întâi, cronicele noastre sunt bocete culese din timpul rival, străbătut pieptiș ("așa a fost să fie", "schimbarea la fața a României" — Emil Cioran), iar "**MIORITA**" (aceea "lae", inegalabil de albă, "lae bucălae", de care "domnii" zbârcesc nasurile cu năduf) geografia și prima filă de istorie a neamului. Dacia s'a umplut cu România prin păcurari, cei mai vechi nobili ai înțelesurilor sublime și adânci.

Asta, în ceeace privește baltagul înfricoșător și fratele lui cavalul, destinat altor taine, înfricoșătoare și ele, dar numai pentru părțile lor de dor. Moaca călugărească e altceva; de ea se povestește cum în vremurile cu venetici, întunecate, o mânuiau prea sfințiții bărboși, servi ai icoanelor cu ferecături și mărgărinte, paznici ai arhondaricului și ai pivnițelor în care belșugul lui Dumnezeu coborâse arome și chihlimbar lichid. O ridicau din ungherul chiliei unde îi era locul și rânduiala, numai la aprigă nevoie, ca să izbească în frunțile lotrilor. Unii cucernici fuseseră, înainte de a se gârbovi sub sutane, eșiți din caznele și necazurile hoției. Scârbiți de păcate, parăsiseră bărdacele de vin umplute harnic de hangițe rumene, ca să vindece de fiorurile cărnii. Urcaseră poteci posomorâte, prin paduri sălbatice și pustii cioplind schituri pe țancuri, inacesibile, ca, în singurătate, să ceară "Celui mereu blând" amarnică ertare prin lacrimi și îngenunchere; —astfel lotrii lui Christos alungau lotrii nărăviți cu prădarea. Căci toate întâmplările "orelor rele", au și ele, după un suspin de sfânt al lui Vasile Băncilă "ora căinții și judecății".

Dar atunci, de mult, la masa cu caise aurii, când ca adolescent încercam din firele vieții prin entuziasme și salturi celeste (ca și azi) am aflat că și moaca călugărească era ceva dosnic, pe care bunătatea creștină o respingea. La "Credința" lui Sandu Tudor (și nu la "Credința" arhimandritului Anania) scria și părintele Manea Popescu; și Sandu Tudor ar fi vrut pentru "Floarea de foc" să obțină pagina "reconvertirii" (Sandu Tudor), "trăirea convertirii (Tit Simedrea) sau, mai direct, cu "minunile care n'au încetat" (George Racoveanu). Reconvertirea se produsese, din câte am aflat intr'o noapte muncită de sudori, cu epilog. Căci dimineața fusese întâmpinata foarte senină, cu suliți de pasări pe cer, după o cumplită luptă a luminii cu tenebrele.

In miez de noapte — și ce noapte nu trece prin abisuri?! — hoții intraseră să jefuiască pe părintele Manea Popescu. Sfinția sa nu încuia ușile niciodată. Preotul trebuia să servească pe Christos în toate orele. Somnul părintelui Manea, nu era somn. In așteptare, răsufla lin pe ceasloave cercetând buchiile cu învățături. Lotri — câți vor fi fost — s'au repezit la gâtul lui, să-l sugrume. Calm, popa Manea Popescu și-a ridicat fruntea de pe hârțoagele lui ude de cerneală, apoi potrivindu-și straiul lui sărac, negru, le arătă hoților că în gâtul lui, în afară de glasul slăvirii Celui care iartă, nu vor găsi nimic. Avea răsfirați prin odăi alăturate prunci mărunți și fricoși. Ar fi vrut măcar atât: să nu fie deșteptați din scutece, de zbaterile lui în sugrum. Și începu să le dea tot ce avea: întâi punga cu bani, puțini, că n'avea mai mult de cât bogăția pâinii a câtorva zile. Le-a mai întins firele subțiri de care atârnau cruciulițele copiilor, inelul de logodnă, un orologiu, crucea dela gât, metaniile de chihlimbar, și ce-a mai crezut că e de preț. Dar când hoții au vrut să curme coșmarul și să fugă încărcați, Preotul Manea Popescu le-a ținut calea, cu arcul blândeții (și nu cu moaca călugărească), și i-a oprit. In bunătatea lui fără pereche, el în el, în adancul din sinea lui, nu era pe deplin împăcat. I s'a părut că el, preotul dela biserica Icoanei, îi "fură" pe hoți; mai avea în altă parte și alte comori. In fond, și-a zis, biserica lui Christos — "a le Tale pentru a le Tale" — nu-și păstrează nimic. Nu-și dă El, cu fiecare lingurită, din potir, trupul flămânzilor? In biserică le-a deschis cutia milelor golind-o, le-a dat ocaua de argint a cădelniții, din altar le-a adus crucile împodobite cu mărgăritarele, lingurițele vermeiate, iar după ce cu buzele spuzite a golit potirul de Trupul sacru, secat, le-a întins și aurul cupei. Când le-a întins și icoana cu ferecături în argint, prădalnicii, cu brațele pline, au părut că pleacă. Afară, printre inelele dimineții, glăsuiau cocoșii. Insă mai departe, cei încărcați de "daruri, n'au trecut pragul; nimeni, nici vladica Tit Simedrea, nici George Racoveanu, nici părintele Manea Popescu, n'au mai spus de ce. Pagina întâmplării n'a apărut în "Floarea de foc". Poate atunci și-a făcut loc în inima lui Sandu Tudor "rugul aprins".

«Părinte, ar fi zis hoții, cum se vede treaba, aici nu sunt "sutari" și n'am dat de "bangă".» Ia-ți, părințe, odăjdiile și dă-ne niște mărunțiș, bani care să ne ajungă să cumpărăm un pachet de tutun, d'ăla negru, de răsucit țigarea în foaie de jurnal. Popa Manea le-a dat de tutun, și pe deasupra le-a mai dat și pentru un chil de drojdie, asta pentruca să rămână prieteni buni. Mai spunea, părintele, că la despărțire, hoții au sărutat armura de foc a Arhanghelului de pe ușa catapetezmei. De atunci, la fiecare Inviere, părintele Manea își vedea "hoții" cu pălălăi de ceară în mână, tăcuți, și mai la o parte de lume;— lângă icoana iertării Celui care nu-i mai poate în nici un fel mustra.

M'o fi întărit întâmplarea părintelui Manea Popescu? Nu știam că la câteva zile după ce mâncasem la acceași masă dulceața de caise, va trebui să fac și eu o "hoție". M'am încărcat cu o carte **PENTRU LEGIONARI** — și cu ea ascunsă, am plecat pe căile Sibiului. Pe drum, de frică, mă gândeam mereu la întâlnirea lui Corneliu Codreanu cu Arhanghelul Mihail. Și'n loc de spaimă, m'a făcut să port "crucea alba".

Aici, după atâțea ani, peste timpul împotrivă, mă întreb: va fi oare vre-o legătură între "moaca călugărească" și călugării la care m'am închinat neștiind că și-au pierdut crucea?

Ioan I. MIREA

Timpul reintors in stup...

Plec albinele din stup,
Zbor din crengi care se rup...
— Stupul, s'a golit din scorbură;
Veneau urși în volbură
Nărăviți să sugă trupuri,
Să fărâme țări și stupuri.

Dar albinele plecate
Au adus în zbor o parte
De polen cu lacrimi sparte;
Plâns aici — faguri departe:
Tot ce-a strâns din flori și muguri —
Fulgere'n istorie — s'a vărsat peste amurguri!

S'ar vrea ca istoria
Să-și piardă memoria
Neamul vechi, cu polenul strâns în mână
L-ar vrea stins, făcut țărână,
Stupul transformat în urnă —
Urma ștearsă fără urmă.

Dar căţeii muților
La casa părinților
Din cenușă
A mușcat o cățelușă —
Oasele,
Le'nbracă albinele.

Verdele,
Umple candelabrele.
Pentru mâine fratele,
Morții și curatele
Destup
Timpul reintors in stup...

Ioan I. MIREA

Paris, 1973.

Israel ataca

propaganda. Además, ¿en qué redacción de periódico, no importa en qué país, no existe, por lo menos, un redactor judío?

Basta registrar y comentar todos los libros que se escriben cada año en el mundo para sostener la causa de Israel, y se consigue una publicidad enorme, hecha por los redactores de origen judío en los periódicos y las revistas en cuales trabajan. Al contrario, un libro que pondrá en discusión el problema sionista sin reticencias será sometido inmediatamente a la más perfecta conspiración del silencio, y el autor considerado "en herem", es decir, muerto, y... de los muertos no se habla.

Cuando Israel da un golpe que no puede silenciarse, la Prensa del mundo lo registra, lo condena incluso, pero dentro de unos días la operación, por cuanto criminal será, está silenciada, olvidada, como si nada hubiera ocurrido. Israel tiene ese privilegio. En cambio, los árabes, a pesar de la riqueza material que detienen, no tienen el beneficio de una publicidad organizada en la Prensa mundial.

La aviación de Israel puede penetrar 180 kilómetros en el Líbano, sobrevolando tranquilamente Beirut, para bombardear un pueblo árabe bajo el pretexto que en él existen algunos palestinos pertenecientes a la organización "Septiembre Negro". Las bombas caen. Mujeres y niños árabes son matados a sangre fría y las democracias occidentales no se emocionan.

Es el privilegio tácito acordado a Israel de practicar como "deporte" la matanza de sus vecinos árabes.

París, 1973.

ALEXANDRE AL. FILISANU
Doctor en Derecho y Teología

(Sigue en el próximo número.)

SCRISOAREA SASEA

DE VORBA CU NOII REFUGIATI

IUBITE CORESPONDENT NECUNOSCUT

In ultima epistolă ce-mi trimiţi din singurătatea şi tristeţea exilului, desprind o întrebare pe care ţi-o pui, în mijlocul unui învălmăşag de nedumeriri, sub o formă ce mărturiseşte disperare şi neputinţă. M'a cutremurat mai ales răceala voită, aproape sfidătoare, ce'nconjoară cuvintele *"Oare, Biserica, mai e necesară?"*

Nimic mai mult. E tot ce spui. Dar câte frământări lăuntrice, câte deziluzii, câte răsvrătiri inconştiente se vor fi abătut asupra sufletului tău, ca să-ţi sbucnească o astfel de întrebare în clipa în care soarta omului se joacă pe muchea de creştet a spiritualităţii!...

Nu sunt un slujitor al altarului. Sunt un simplu laic, plin de păcate, de revolte mute, dar şi de speranţe. Cuvintele mele nu vor fi deci un reproş, ci mai de grabă o mărturisire. Ce-ţi voi spune va fi dela om la om, ca dela un frate deja trecut prin tărbaca vieţii la unul ce-aşteaptă împlinirea menirei lui în viitorul ce i se deschide. Şi, crede-mă, viitorul acesta nu va avea niciun "viitor" pentru nimeni, de nu se va sprijini pe piatra nevăzută a Bisericei.

Trăim vremuri searbăde, sleite de suflet, vânturate de rele şi suferinţi, aninate în cumpăna unor vreri apocaliptice. Ins şi naţie îşi duc aleanul prin ceaţa mohorâtă a desnădejdiilor zilnice. Iar greul şi întunerecul ce-i înconjoară pun stavilă aspră şi credinţei, şi îndemnului nobil, şi dragostei faţă de aproapele. Sufletul se închide ca o scoică înfricoşată. Dar asta nu înseamnă că lumina spiritului s'a irosit în juru-ne...

Stiu! Imi vei spune că Biserica a acceptat multe compromisuri, s'a întinat în mucegaiul lumesc şi şi-a negat misiunea în atâtea cazuri.

Stiu! Imi vei aminti că Biserica Ortodoxă s'a transformat în ţara românească într'o armă a comunismului, iar în streinătate îşi duce zilele numai în certuri; pe când cea catolică face politică şi-şi sapă cu sârguinţă neantul în care se va prăbuşi.

Stiu! Imi vei repeta că oamenii, scârbiţi de atâtea neînţelegeri în lumea bisericească, îşi întoarnă faţa dela altar. Nu se mai duc la biserică, nu mai vor să ştie nimic de biserică, nu mai cred în Biserică...

Si-atunci, ca un corolar logic, ar trebui să apară în mintea oricui întrebarea: *"Oare, Biserica, mai e necesară?"* "Mai are ea vreun rost când răul ce o roade vine din toate părţile, din afara ei, din sânul ei, din rândurile celor ce constituesc oile Domnului?"

E adevărat ce spui! Racila e adâncă şi întinsă ca o pecingine. Inalţi prelaţi, călugări, muritori de rând, intelectuali, refugiaţi, mulţi, foarte mulţi, au cedat presiunilor din afară sau slăbiciunilor dinlăuntru.

Dar problema pe care o pui nu priveşte atitudinea omului creştin, fie el de orice nuanţă ar fi, sau aflându-se pe orice treaptă a ierarhiei. Felul cum te exprimi pune în cumpăna îndoielilor existenţa însăşi a Bisericii, ca instituţie şi orânduire spirituală. Si asta-i foarte grav! Dacă ai fi spus: *"Oare, mai merită să mă duc la biserică?"*, problema s'ar fi limitat la o revoltă personală, la o neacceptare a situaţiei de fapt. Oricine poate avea un astfel de desgust în faţa atâtor prelaţi comunizaţi, pişicheri sau fără har, în faţa atâtor neînţelegeri, ambiţii, bizantinisme, ş. a. m. d.

In felul în care pui însă problema, nu mai e vorba de formele sau elementele secundare, exterioare, ce-ar provoca un dezechilibru în Biserică, ci de însăşi esenţa transcendentală a Bisericei. Ca să-ţi pui o întrebare atât de categorică înseamnează că îndoiala nu vine din constatările recente, făcute în lumea în care te-ai refugiat, ci dintr'un proces lăuntric ce şi-a atins maturitatea. Acolo, în adâncul fiinţei s'a produs ceva, o ruptură să-i zicem, care slăbeşte credinţa omului în unicitatea, măreţia şi actualitatea Porţilor Impărăteşti.

După toate cele ce mi-ai scris până acuma, sunt convins că nu ţi-ai pierdut credinţa. Dar întrebările pe care ţi le faci mărturisesc nelinişte şi sdruncin sufletesc. Si'n loc să lupţi spre a le înfrânge, trecând peste micimile unei epoci de decadenţă spirituală, arunci uleiul tău peste focul încins de cei ce urăsc şi ameninţă Biserica. Mai mult chiar, în loc să aduci neprecupeţitul tău grăunte de credinţă pentru a întări temeliile lumeşti ale Cetăţii divine, deschizi drumul răsvrătirilor spre miezul Cuvântului. Sunt deci îndreptăţit să-ţi dau un răspuns, ca frate întru neam şi întru Cristos.

Să nu crezi că port în mine vreo ciudă împotriva celor noi veniţi. Din contra, am pentru ei o dragoste şi-un respect nemărginit, gândindu-mă la toate necazurile ce s'au abătut asupra lor. Am însă impresia că urmele nefaste ale propagandei atee sunt mult mai adânci în sufletele lor decât în ale celor ce n'au trecut timp de 25 de ani prin nicovala necredinţei. Pe unii, încercarea de a se distruge temelia spirituală a lumii i-a svârlit în ghiarele celor fără Dumnezeu; aceştia au devenit de mult agenţii şi fiarele executive ale comunismului internaţional. Pe alţii, încercarea, cu toate chinurile şi desperările ei, i-a întărit în credinţă ridicându-i pe treapta cea mai înaltă a sacrificiului; aceştia au devenit martirii neamurilor robite. In sfârşit, asupra altora, influenţa n'a fost vizibilă şi decisivă. Ea s'a manifestat sub o formă ascunsă, lăsând pe ici pe colea în fundul sufletului, câteo urmă vătămatoare, ce-şi arată colţii în clipele decisive. E cazul tuturor celor ce-şi pun întrebări turburătoare, aproape fără voie, tocmai atunci când Biserica are mai mare nevoie de prezenţa lor activă. Aceştia sunt victimele unui condiţionament lent şi subtil, ce nu distruge credinţa; în schimb, svârle grăunţele îndoielilor.

Nu ai impresia că faci parte din această categorie?

Nu ai impresia că astfel de gânduri au început să-ţi apară în fundul fiinţei numai acuma, de când te găseşti în lumea liberă?

Nu ai impresia că toate acestea tind spre o atitudine de indiferenţă faţă de Biserică, de desprindere de scopul şi lupta pe care o duce cu atâta greutate?

Dacă ţi-ai pus sau îţi vei pune probleme acestei "impresii" eşti salvat. Dacă nu, te vei prăbuşi; adică, te vei îndepărta încet, încet, de linia creştină, intrând în rândurile celor indiferenţi, a celor ce se cred deasupra acestor "superstiţii", a celor ce vor vedea totdeauna greşelile posibile, dar nu vor simţi niciodată adâncul adevărului.

Intrebarea ce ţi-a scăpat *"Oare, Biserica, mai e necesara?"* face parte din aceste *sbucniri fără voie*, ce împing omul pe căile răsvrătirii. Forţele negative ce vor să stăpânească pământul n'au nevoie de mai mult. Ele ştiu că din acea clipă drumul e deschis spre rătăcire. Si au ales, cu bună ştiinţă, NU cuvântul dur şi sarcastic al negării, CI cuvântul lunecos şi nedefinit al îndoielii, care lucrează în adâncuri. Ţi l-a sădit în suflet pe nesimţite, cu ani în urmă şi-acuma începe să dea roade. Când se intră pe acest făgaş nimeni nu poate şti când luneca din *"întrebare"* în *"confirmare negativa"*. Si acel *"Oare, Biserica, mai e necesară"* poate deveni pur şi simplu: *"Biserica, nu mai este necesară"*. Si jocul e terminat. Mai ales că motivele exterioare de nemulţumire sau deziluzie pe tema Bisericii sunt numeroase, extrem de numeroase.

Aici intervine însă greşeala capitală de judecată: condamnăm Biserica, când în realitate ne isbim de păcatele, devierile sau potlogăriile celor ce-şi zic slujitori ai Bisericii.

Ce vină poate avea Biserica Ortodoxă dacă un Patriarh îşi neagă misiunea şi se închină unui guvern ateu? Sau dacă un Episcop îşi întinează cârja şi se lipeşte de cei fără Dumnezeu?

Ce vină poate avea Biserica Catolică dacă o serie întreagă de Cardinali şi Episcopi, de călugări şi preoţi, fac politică comunistă şi aprobă atrocităţile comise în lume de bandele maoiste sau castriste?

Biserica în sine este cu totul de-asupra acestor evenimente lumeşti. Deci nimic n'o poate atinge în ceeace ea reprezintă ca formă de înălţare omenească.

Răul care bântuie în această epocă îşi întinde stăpânirea numai unde slăbiciunea lumească îi dă posibilitatea să pătrundă. El a mai bântuit şi'n alte epoci, cu aceleaşi intenţii şi s'a manifestat prin aceleaşi procedee. In scopul de a distruge aşezământul spiritual al lumii, acest rău a căutat să înfrângă în primul rând Biserica.

El ştie, mai bine ca oricine, că aşezarea bisericească, constitue, în plinătatea misterului ei şi-a misiunei ce-i revine, singurul zăgaz statornic în faţa voinţei lui distrugătoare.

El ştie, mai ales, că atâta timp cât piatra Bisericii va rămâne neîntinată, neamurile nu vor fi înfrânte.

El ştie, deasemenea, că acolo unde se clatină credinţa, hoardele lui nu mai întâlnesc nicio rezistenţă.

In acest scop atacă cu nestrămutată furie, rupând suflete, secând inimi şi întunecând minţi. Nimic nu scapă urei lui înfiorătoare. Si astfel ,asistăm la atâtea prăbuşiri şi la

(*Urmează pag.* 17.)

ROMANIA SI UNITATEA EUROPEI

FINIS CORONAT OPUS

Cu emisiunile **EUROPA 1969**, cei dela Strassbourg comemorează 10 ani dela constituirea asociaţiei C. E. P. T., în cadrul organizaţiei Europa pe care o patronează.

Modest, totuşi încurajator rezultat pe drumul spinos al confederalizării europene, la realizarea căreia s'au angajat.

Unitatea de vederi, în problemele poştale şi de telecomunicaţii ,ale celor 23 de State, astări membre ale acestei asociaţii, exprimată printr'o emisiune filatelică unitară, simbol al idealului suprem urmărit —CONFOEDERATIO EUROPAE— obişnueşte generaţiile tinere ale mozaicului de State care alcătuesc bătrânul continent, cu această salutară idee, pentru salvarea lui în viitor şi le dă o *conştiinţă europeană.*

Lipsa acestei conştiinţe europeene şi de responsabilitate politică a europenilor prezenţi la Yalta, a îngăduit dictatul monstruos al acestei conferinţe şi a permis corifeilor ei să dispună de patrimoniul teritorial european, arbitrar şi contra tuturor principiilor de drept, de morală şi de libertate, în numele cărora sângerasera tot globul dela 1939 până la 1945.

Indiferent de sectorul de interese momentane în care au fost asvârliţi, europeenii nu trebue să uite acest abuz şi trebuie să caute prin toate mijloacele de care dispun, remedierea răului produs şi recuperarea teritoriilor ciuntite.

Pentru Românii Liberi, în afară de comemorarea deceniului de activitate C. E. P. T., această emisiune lansată la 10 Mai 1969 —a XXVII-ea, şi corespunzătoare celei de a 14-a emisiune a Comunităţii dela Strassbourg, înseamnă deasemenea triumful ideii care a stat la baza acestor emisiuni de exil, adică reprezentarea intereselor neamului românesc care nu se putea exprima liber şi da entusiasta lui adeziune la realizarea acestei bineefăcătoare unităţi europene.

Republica Socialistă România, convingându-se de necesitatea colaborării cu vestul european, şi-a însuşit punctul de vedere al Românilor Liberi şi a început în acest an să lanseze, concomitent cu emisiunile C. E. P. T.-ului, emisiuni poştale speciale în acest scop, reproduse alăturat.

Obiectivele fixate la 13 Ianuarie 1957, când a apărut prima serie de vignete poştale româneşti în exil —pro Europa—.

a) parodierea emisiunilor Europei dela Strassbourg, ca protest contra nedreptei sacrificări la Yalta, a estului european.

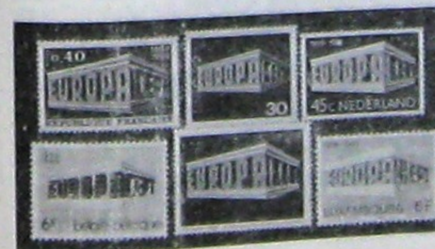
b) indicarea, pentru conducătorii României, că nu trebue ruptă legătura de destin dintre neamul românesc şi Europa occidentală.

fuseseră atinse.

Sacrificiile Românilor Liberi de a lansa şi susţine atâţia ani, aceste emisiuni de propagandă românească şi europeană, au avut meritul de a fi menţinut în istoria în imagini a lumei moderne, care este Filatelia, locul pe care România trebuia să-l ocupe şi de a fi obligat la restabilirea legăturilor de cooperare cu vestul european.

Considerând misiunea încheiată, pe acest târâm, Românii Liberi pot privi cu orgoliu opera înfăptuită şi exclama cu satisfacţia de a fi fost înţeleşi în acţiunea lor, FINIS CORONAT OPUS. Ei doresc din toată inima grabnica integrare a Ţării nastre România-ca Yugoslavia-în marea familie a naţiunilor europene C. E. P. T.

Din aceste motive emisiunea Europa 1969 a Românilor Liberi, încheie ciclul acestor emisiuni.

Desenul celor dela Strassbourg, în această ocazie, aparţine Domnilor Luigi Gasbarra şi reprezintă, în stil antic, construcţia măreaţă a templului EUROPA.

Parodiind desenul, Românii Liberi, reproduc construcţia cu dărâmături şi spărturi, avertizând că "EUROPA NU POATE FI CONSTRUITA FARA EUROPA ORIENTALA".

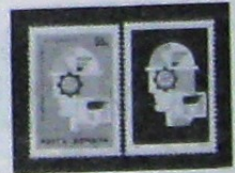

S'a emis un timbru de 1 Leu valoare facială şi s'a imprimat în formă de coliţă filatelică de patru bucăţi.

Timbrul, de culoare neagră pe fond verde-oliv, prezintă datele 1959-1969, valoarea 1 Leu, cuvintele ROMANIA, POSTA şi în roşu avertismentul menţionat mai sus.

Pe coliţa filatelică apar cuvintele —ROMANIA LIBERA— EMISIUNEA EUROPA 1969.

EMISIUNILE EUROPA ALE REPUBLICEI SOCIALISTE ROMANIA

EMISIUNEA 1969: Lansată concomitent cu emisiunile poştale C. E. P. T. ale Europei dela Strassbourg, la 28 Aprilie 1969, emisiunea R. S. R. -istă poartă dedicaţia: COLABORAREA CULTURAL ECONOMICA INTEREUROPEANA.

Desenul Domnului Druga, prezintă capul zeului comertului —Mercur—, pe a cărui caschetă în loc de tradiţionalele aripi, dar înlocuindu-le - apare tricolorul românesc cu cu-

(*Urmează pag.* 17.)

Dosarul capitularii fara conditii

Intre declarațiile făcute de Iuliu Maniu ca martor in procesul guvernului Mareșalului Antonescu și memoriul alcătuit de Grigore Niculescu Buzești, C. Vișolanu, Grigore Gafencu și alții mai mărunți dintre foștii funcționari ai Ministerului de Externe, memoriu intitulat "La Roumanie devant la Conférence de la Paix", este o accentuată nepotrivire.

Acest memoriu distribuit delegaților la Conferința de Pace, a fost opera celor care pretindeau că reprezintă punctul de vedere al lui Iuliu Maniu. S'a tipărit in 1946 in limba franceză și in limba engleză.

Din acest memoriu reproducem părțile esentiale, care pun intr'o dureroasă lumină pe cei care in loc de o politică națională, continuau să facă, ceace ei numeau in termeni vulgari, "jucăm cartea engleză".

Fără să-și dee seama, iși mărturiseau desprinderea din disciplina imperativelor românești Pacea spre care aspira neamul românesc, era pentru ei o simplă partidă de poker jucată intr'un tripou. Continuau sa joace "cartea engleză", pe care mizaseră in tot timpul răsboiului dus de România impotriva inamicului de moarte al neamului românesc, coborind soarta Țării la o partidă de poker. Explicabil: lovitura de Stat dată de un rege incapabil cu complicitatea unor oameni politici a căror lipsă de conștiință națională și inconștiență o egala ignoranța problemelor, pe care al doilea răsboi mondial le pusese in desbatere, nu avea nici o justificare.

De ce? Foarte simplu: de la sfârșitul lui Noembrie 1943, guvernul Mareșalului Ion Antonescu incepuse la Stockholm cu ambasadoarea Rusiei Sovietice, Kolontay, negocieri in vederea incheierii Armistițiului. Trebue accentuat că inițiativa aparținea guvernului Sovietic.

S'a văzut din declarațiile lui Iuliu Maniu, ce incurcat era de aceste negocieri și repeta mereu jalnica scuză că deși era informat de Guvernul Antonescu, el iși avea informatorii lui. Se ferea sa le spuna numele, dar vorba zicalei românești: "mânăstire intr'un picior, ghici ciupercă ce-i".

Misteriosii informatori ai sefului blocului democratiei nationale erau: Grigore Niculescu Buzesti și Radulescu Pogoneanu, regisorii de fapt ai loviturii de Stat dela 23 August 1944.

Grigore Niculescu Buzești era directorul cifrului și delegat de Mihai Antonescu să facă legătură cu regele Mihai, mai exact cu mama lui Elena, care il călăuzea.

Mareșalul Ion Antonescu pleca de la precedentul pe care il cunoștea: armistițiul cu Germania și Austro-Ungaria din Decembrie 1917, care prin negocierile dela Buftea duse de C. Argetoianu și ulterior prin Al. Marghiloman, au dus la pacea de la București din Mai 1918.

Pacea n'a fost niciodată semnată de Regele Ferdinand. A fost o pace la care ne-a constrâns preluarea puterii de către Lenin in Octombrie 1917.

La acea dată Ion Antonescu era șeful biroului de operații de la Cartierul General al Armatei, deci ținut in tot timpul la curent cu negocierile care se duceau in vederea armistițiului.

Nu se negociază un armistițiu decât cu Statul a cărei armată este in lupta cu armata ta. Ori România se găsea incleștată in luptă cu Armatele Rusiei Sovietice și in niciun punct geografic trupele noastre nu se găseau in lupta cu armata engleză sau americană. Celace agravează răspunderea autorilor loviturii de Stat din 23 August 1940, este nesocotirea condițiilor unui armistițiu: tratezi cu Statul a cărei armată este in luptă cu armata ta. Ori la 23 August 1944 nu exista nicio negociere directă cu Rusia Sovietică așa cum se cuvenea, și in chip logic autorii loviturii de Stat nu aveau niciun protocol incheiat cu comandantul trupelor rusești, cu care se infrunta armata noastră.

Incetarea unilaterală a luptei, se califică in toate tratatele de drept internațional, capitulare fără condiții, sau cum se spune in tratatele franceze "capitulation en rase campagne".

Rusia Sovietică a procedat in consecință desarmând și luând prizonieri 170.000 de ostași români, care executaseră ordinul regelui Mihai de incetarea unilaterală a focului.

Ce trebue subliniat, este o stranie coincidență: negocierile de la Stockholm inițiate de Guvernul Sovietic și acceptate de Guvernul Antonescu in Noembrie, au avut ca o primă consecință campania dusă de Steed la Radio B. B. C. prin care indemna România și ceva mai mult, o soma să capituleze fără condiții, la inceputul lui Decembrie 1943.

O primă intrebare care se impune: dece Iuliu Maniu ca sef al blocului partidelor democrației naționale, nu a cerut să-și trimită un observator la negocierile dela Stockholm, cerere care ar fi fost satisfacută imediat? De ce a preferat negocierile de la Cairo, unde nu s'a negociat nimic, findcă așa cum era firesc, anglo-americanii nu aveau nici un front de lupta cu România?

Este o intrebare la care răspunsurile, așa de intortochiate date de Iuliu Maniu, redau incurcătura in care se afla.

In tot acest memoriu: "La Roumanie devant la Conference de la Paix", nu se amintește, nici măcar in treacăt de negocierile in vederea incheierii unui armistițiu, duse, la *inițiativa* guvernului Rusiei Sovietice, de guvernul Mareșalului Ion Antonescu.

Amintind că guvernul Antonescu a dus negocieri de pace cu Rusia Sovietică, prin ambasadorul ei la Stockholm, doamna Kolontay, nu se mai justifica lovitura de Stat de la 23 August 1944.

Ori, din chiar fragmentele pe care le reproducem, reese poziția incurcată a autorilor loviturii de Stat din 23 August 1944. Ei căutau să impace, cum se spune, capra cu varza.

Lăsăm cititorii să judece pe autorii

(Urmează pag. 17.)

DOSARUL CAPITULARII..

actului din 23 August 1944, a celor care au jucat "cartea engleză".

Astăzi când se cunoaște situația anglo-americanilor față de Ruși, graba cu care satisfaceau orice ar fi cerut Stalin, apare in toată monstruozitatea ei, acțiunea autorilor loviturii de Stat de la 23 August 1944.

In lucrarea "Din insemnarile unui fost aghiotant regal" Emilian Ionescu, publicată in "Magazin Istoric", reese că regele Mihai, conspira cu partidul comunist, in chiar palatul regal, unde Lucrețiu Pătrășcanu venea la consfătuirile in care se pregătea lovitura de Stat.

Se dau șii amănunte privind casa in care s'au continuat, din prudență, alcătuirea planului și felul cum erau asezați in jurul unei mese conspiratorii. Cel care conducea desbaterile din Iunie și Iulie 1944 ,era Emil Bodnăraș.

Cu frenezia unei inconștienți criminale ,se pregătea capitularea fără condiții, sabotându-se negocierile de armistițiu de la Stocholm.

Dupa 29 de ani dispunem de toate datele pentru a judeca actul trădării de la 23 August 1944.

CARPATII

Oricare dintre noii refugiați din Țară, interesat in a cunoaște doctrina și activitatea peste hotare a Mișcării Legionare (Garda de Fier), se poate adresa domnului:

Faust Brădescu
15, Avenue de Chelles
77 - Champs sur Marne
Franța

STEAUA

Steaua'n cer, frunzele'n ulmi...
Codrule tu urci pe stânci
Ca să duci acelor culmi
Gândul văilor adânci...

Freamătul acelor frunze
Care'n creanga vieții pier
Cum pe mări pieriră pânze
Ce-au dus Zările la cer...

Freamătul crengii acele
Ce ne-acoperă cu foi
Și-auzim foșnetul stelei
Când pășește peste noi!

ION ȚOLESCU

Paris, 17-II-73.

Dimitrie Cantemir

sului și operele lui importante scrise in acest timp *Descriptio Moldaviae, Incrementa atque decrementa aulae othomanicae* și in special *Hronicul vechimei a romano-moldo-vlahilor* scris in românește, pot fi considerate ca cele mai temeinice pledoarii — pentru timpul sau — in favoarea Țărilor Românești și a dreptății ce li se cuveneau pentru nobila lor obârșie romană și meritele lor in apărarea Europei apusene.

Spre deosebire de cărturaii de astăzi, care obligați de cotropirea sovietică a României, să trăiască in exil și care pe măsură ce s'au impus streinătății prin stiința lor, se leapădă de Neamul din care se trag, Dimitrie Centemir, membru al Academiei din Berlin, a uitlizat in vremea sa, greutatea și valoarea șflintifică pe care i-o da titlul, pentru a preamări obârșia și calitațile Neamului, dând directive de viitor urmașilor lui.

Hronicul vechimei a Romano -moldo -valahilor poate fi considerat testamentul său politic, implinit la 1919.

TRAIAN POPESCU

DE VORBA CU NOII REFUGIATI

această paragină ce se intinde peste neamuri. Omul nu-și mai gasește locul și cumpăna. Si'n nestatornicia lui, nu se revoltă contra celor ce provoacă și intrețin aceste descompuneri, ci iși intoarce furia și năduful impotriva singurei forțe ce-l indeamnă spre bine: Biserica. Necugetat o improașcă cu toate noroaiele, ii svârlă in față toate epitetele. Ajunge s'o acuze de anacronică și inutilă.

Prins in mrejele urletelor de revoltă, omul pierde noțiunea marei revoluții tăcute pe care numai Biserica o poate implini in noi și fără care omul nu mai e om.

Uită mai ales că Biserica planează deasupra noastră, nu ca un mijloc de parvenire sau de răsbunare, ci ca o vesnică și neprihănită speranță pentru lutul stropit cu'n bob de viață ce e in noi.

Uită deasemenea că Biserica nu luptă cu armele lumii și că răsboiul ei nu se inscrie in clipă.

Mai e de mirare că se poate ajunge la aceea isbucnire *"Oare, Biserica, mai e necesară"*.

Iubite corespondent necunoscut, nu-ți cer să aprobi cele spuse in aceste câteva linii. Iti cer numai să-ți pui intrebări și să cauți răspuns in fundul sufletului. Vei înțelege atunci că Biserica este nu numai necesară, dar singura cale ce duce spre mântuirea omului și a neamurilor.

Cu bine și pe curând.

D. BRAD

lorile așezate orizontel, confundându-se cu tricolorul Andoran.

Ochiul Zeului, e inlocuit de o roată dințată de angrenaj mecanic, in interiorul cărela apare harta Europei aluzie probabilă la schimburile economice incepute pe scară intensa cu țările Europei apusene.

In partea dreapta jos, a desenului, acoperind grumazul zeului Mercur, apare simbolul culturii -o carte deschisă din paginile cărela se ridică a torța cu flacăra roșie, să sperăm ca nu e nici o aluzie la sloganul lansat la 23 August 1944, că "lumina vine dela Răsărit".

Seria este compusă din două valori de: 55 bani-fond albastru și Mercur multicolor, 1.50 lei fond roșu și Mercur multicolor.

O alegorie sugestivă a acțiunei intreprinse de reluare a legăturilor economico-culturale cu Europa apuseană, care sub alte desene alusive și cu diverse prezentari stilizate ale hărții Europei, se continuă și in emisiunile următoare din ani 1970, 1971, 1972, etc.

Sa fie intr'un ceas bun!

EMISIUNEA 1970

1971

1972

PE MARGINEA CARTILAR

Dans la collection "ETUDES ROUMAINS", Traian Golea, Gabelsbergerstrasse 26, 8 München 2, jusqu'à présent ont réapparus les livres suivants:

EN FRANÇAIS:

1. *La Roumanie dans la guerre mondiale* 1916-1919, par Constantin Kiritzesco, Edition Payot, Paris, 1934, 496 pages.
2. *Origines et formation de l'unité roumaine*, par G. I. Bratianu, Edition Institut d'Histoire Universelle N. Iorga, Bucarest, 1943, 350 pages.
3. *Roumains et Hongrois*, Prèmisses historiques, par C. Sassu, Editions Cugetarea—P. Georgescu-Delafras, Bucarest, 1940, 180 pages.
4. *Les luttes des roumains transylvains pour la liberté* et l'opinion européenne —Episodes et souvenirs—, par George Moroianu, Librairie Universitaire J. Gamber, Paris, 1933, 284 pages.
5. *La Bessarabie et les relations russo-roumaines*, par Alexandre Boldur, Librairie Universitaire J. Gamber, Paris, 1927, 410 pages.
6. *Le litige roumano-hongrois*, par Cornelius I. Codarcea, Tip. Universul, Bucarest, 1937, 184 pages.

EN ANGLAIS:

1. *Roumania*, Land, People, Civilisation, by N. Iorga, T. Fisher Unwin Limited, London, 1925, 284 pages.
2. *Rumanians and Hungarians*, Historical Premises, by C. Sassu, Cugetarea — P. Georgescu-Delafras, Bucharest, 1940, 175 pages.

En collaboration avec "Rumänische Studiengruppe Vattersteten:

EN ALLEMAND: DEUTSCH

1. *Der Ausrottungskampf Ungarns gegen seine nationalen Minderheiten* — Nach magyarischen Geheimdokumenten — von Zenobius Păclişanu, Dacia-Bücher Bukarest, 1941, 200 Seiten.
2. *Die bessarabische Frage*, — Eine geopolitische Betrachtung — von Dr. C. Uhlig, Ferdinand Hirt in Breslau, 1926, 101 Seiten.
3. *Ihr wahres Gesicht* — Ein rotweiss-grüner Kulturfilm aus Madjarien — von Viktor Orendi-Homenau, Bukarest, 1941, 62 Seiten.
4. *Die rumänisch-ungarischen Beziehungen*, von Horia Sima, Rede gehalten am 9. Oktober 1940 zu Braşov, Imprimeria Naţională, Bukarest, 21 Seiten.
5. *Ein Rätsel und ein Wunder der Geschichte: das rumänische Volk*, von G. I. Brătianu, Bukarest, 1942, 240 Seiten.
6. *Was ist Siebenbürgen?*, von Prof. S. Mehedinţi, die Dacia-Bücher, Bukarest, 1941, 104 Seiten.
7. *Bessarabien* — rumänische Rechte und Leistungen — von Dr. Ion Frunză, Dacia-Bücher, Bukarest, 1941, 88 Seiten.
8. *Die Vereinigung der Bukowina mit Rumänien*, von Dr. Ion I. Nistor, Verlag Bukovina, Bukarest, 1941, 67 Seiten.
9. *Madjarisches, allzumadjarisches*, — Ein kleiner Beitrag zur Minderheitenfrage in Ungarn, Bukarest, 1940, 18 Seiten.
10. *Was heisst ungarische Nationalität?* Wie man Ungar werden konnte, Z. Păclişanu, Dacia-Bücher, Bukarest, 1941, 16 Seiten.

ERATA

In numărul 8 al revistei "CARPATII", pagina 10, s'au publicat 2 poeme ale colaboratorului nostru Ioan I. Mirea: FLORILE şi CA SA UIT.

Dintr'o eroare de culegere, linotipistul spaniol, care nu ne cunoaşte limba, a omis titlul-ca să uit-al celui de al doilea poem, lucru care a trecut neobservat şi paginatorului.

Rugăm pe cititorii noştrii să adauge acest titlu la locul cuvenit, deasupra ultimelor trei strofe ale poemului tipărit sub numele Florile şi să rectifice ultimul vers precum urmează

"sufletul mă reprimeşte".

Sperăm că atât autorul cât şi cititorii, vor erta aceste involuntare greşeli.

CARPATII

ECOURI

Ediţie specială

Stindardul

Nr. 122/123, Aprilie 1973 Redaktion: 808 Fürstenfeldbruck, Jägerstr. 17

Scrisoare deschisă Episcopului Teofil Ionescu

E. LOZOVAN

BUNICA-LA ABUELA

Domnul Constantin Drăgan, ar vrea să împace şi capra şi varza, cum spune vechea zicală românească.

Adică să servească şi noua-i şi "desinteresata" prietenie cu conducerea R. S. R.-istă şi vechea şi binefăcătoarea prietenie spaniolă, care l-a tolerat toate capriciile politice, clasificându-l cameleon oportunist.

Astfel în fiţuica "Europa şi Neamul Românesc" Nr. 13 din Ianuarie 1973, sub titlul "Bunica - LaAbuela" şi pseudonimul "El Halcon", face mai întâi elogiul lui Dolores Ibarurri şi Santiago Carillo, liderii portidului comunist spaniol în exil, cu reşedinţa astăzi la Bucureşti, pentru meritul de a fi fost alături, ca atitudine, de Preşedintele Ceauşescu, înfierând brutala agresiune sovietica asupra Cehoslovaciei-ceace le-a atras mazilirea şi exilul dela Moscova, pe malurile Damboviţei, ca după acea amintindu-şi de obligaţia de a nu vorbi de funie în casa spânzuratului" şi a atrage iarăşi asupră-şi fulgerele regimului franquist-care l-a suspendat odată reuniunile comuniste — europeiste convocate cu mare tamtam şi cheltuială acum un an la Palma de Mallorca, să denunţe lipsa de educaţie a "uriaşei" bunici, care îşi permite a călca public protocolul diplomatic al ceremoniilor regimului din Bucuresti, împletând drepturile reservate primei Doamne a Republicii Socialiste, Doamna Elena Ceauşescu, dând ocazie la comentarii defavorabile, cum îşi încheie articolul "El Halcon", Arhonte de Constantinopole.

Alăturat reproducem textul menţionat lăsând pe cititori să tragă concluziile cuvenite.

(*Urmează pag. 19.*)